

VUOSIKOKOUSASIAKIRJAT ÅRSMÖTESHANDLINGAR

28.9.2022

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

A large, abstract graphic composed of several thick, light pink curved lines that intersect and overlap, creating a dynamic, organic shape on the right side of the page.

Sisällys

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n
vuosikokous 28.9.2022 klo 15.00

VUOSIKOKOUSASIAKIRJAT

- 3 Vuosikokouskutsu
- 4 Kallelse till årsmöte
- 5 Esityslista
- 6 Esitys toimintakertomukseksi kaudelta 10/2020 – 9/2022
- 26 Toimintakausi pähkinänkuoressa
- 28 Tilinpäätösasiakirjat 2021
 - 28 *Tilinpäätös*
 - 35 *Hallinnon kertomus tilikaudelta*
 - 38 *Tilintarkastuskertomus*
 - 40 *Toiminnantarkastuskertomus*
- 41 Esitys jäsenmaksuksi vuodelle 2023
- 42 Esitys toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2023
- 50 Talousarvioesitys vuodelle 2023
- 52 Hallituksen esitys uusiksi säännöiksi

TIEDOKSI VUOSIKOKOUKSELLE

- 55 Jäsenet, vuosikokous, yhdistyksen toimisto ja hallinto
- 57 Tilastot

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

Vuosikokouskutsu 28.9.2022

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n
vuosikokous pidetään Kansanopistokokouksen yhteydessä
keskiviikkona 28.9.2022 klo 15.00 alkaen Västra Nylands
folkhögskolassa (Pumppulahti 3, Karjaa).

Suomen Kansanopistoyhdistyksen nykyisten sääntöjen mukaisesti yhdistyksen jäsenyhteisöä voi yhdistyksen kokouksessa edustaa jäsenyhteisön valtuuttama henkilö (2§). Jäsenyhteisön valtuuttamalla edustajalla on yksi ääni (7§). Yhdellä henkilöllä voi olla useamman ylläpitäjän valtuutus. Äänioikeuden voi osoittaa valtakirjalla tai pöytäkirjan otteella.

Vuosikokouksen järjestelyjen helpottamiseksi pyydämme ystävällisesti, että toimittaisitte valtakirjanne jo etukäteen yhdistyksen toimistoon viimeistään 22.9.2022 joko postitse (Annankatu 12 A 18, 00120 Helsinki) tai mieluiten skannattuna sähköpostitse osoitteeseen *toimisto@kansanopistot.fi*. Emme voi taata, että tämän jälkeen toimitetut valtakirjat tulevat mukaan vuosikokoukseen. Ottakaa siis varmuuden vuoksi valtakirja mukaan. Valtakirjan voi esittää vielä kokouspaikalla, mutta ruuhkien välttämiseksi suosittelemme käyttämään edellä mainittua menettelyä. Jokaisen valtuutetun tulee henkilökohtaisesti noutaa numeroitu äänestyskorttinsa Kansanopistoyhdistyksen infopisteestä ennen vuosikokousta. Kutsun liitteenä valtakirjapohja.

Kutsun liitteenä vuosikokousasiakirjat. Kokouksessa valitaan yhdistyksen hallitukseen neljä (4) jäsentä toimikaudelle 2023–2025. Vaalivaliokunta on vahvistanut ehdokasasettelun aikataulun siten, että ehdokasasettelu alkoi 1.4. ja päättyi 31.8.2022. Vaalivaliokunta tekee oman pohjaesityksensä vuosikokoukselle hallitukseen valittavista jäsenistä. Esityksiä voidaan tehdä vielä kokouksessakin. Kaikki tehdyt esitykset ovat mukana vaalissa.

Vuosikokousasiakirjat sisältävät esityksen yhdistyksen uusiksi säännöiksi. Yhdistyksen hallitus esitti vuosikokoukselle 2021 sääntömuutoksia, joiden tavoitteena on yksinkertaistaa yhdistyksen kokouskäytäntöjä. Vuosikokous antoi hallitukselle tehtäväksi valmistella sääntömuutosesityksen vuosikokoukseen 2022. Oheinen sääntömuutosesitys on PRH:n esitarkastama.

Helsingissä 5.9.2022

Suomen Kansanopistoyhdistys

– Finlands Folkhögskolförening ry

Kallelse till årsmöte

28.9.2022

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:s
årsmöte hålls i samband med Folkhögskolemötet onsdagen
den 28 september 2022 kl. 15.00 i Västra Nylands
folkhögskola (Pumpviken 3, Karis).

I enlighet med Finlands Folkhögskolförenings nuvarande stadgar kan en av medlemsorganisationen befullmäktigad person representera föreningens medlemsorganisation på föreningens möten (2§). Den av medlemsorganisationen befullmäktigade representanten har en röst (7§). En person kan vara befullmäktigad av flera medlemsorganisationer. Rösträtten kan bevisas med fullmakt eller utdrag ur protokoll.

För att underlätta arrangemangen under årsmötet ber vi er vänligen att leverera era fullmakter redan på förhand till föreningens kansli antingen per post (Annegatan 12 A 18, 00120 Helsingfors) eller helst skannad per e-post till adressen kansli@folkhogskolor.fi, senast 22.9.2022. Vi kan inte garantera att fullmakter som skickats efter detta datum hinner beaktas i tid för årsmötet, så ta dem med er för säkerhets skull. Fullmakten kan presenteras ännu på mötesplatsen, men för att undvika köer rekommenderar vi er att skicka den på förhand. Varje befullmäktigad ska personligen hämta sitt numrerade röstkort från Folkhögskolföreningens infopunkt före årsmötet.

Årsmöteshandlingarna och en blankett för fullmakten bifogas. Vid årsmötet väljs fyra (4) medlemmar till styrelsen för mandatperioden 2023–2025. Valberedningen har fastställt tidtabellen för nomineringsprocessen enligt följande: nomineringstiden började den 1 april och avslutades den 31 augusti 2022. Valberedningen kommer att göra sitt grundförslag för styrelsevalet till årsmötet. Alla förslag som lämnats in under valberedningen eller som görs på årsmötet kommer att beaktas i styrelsevalet.

Styrelsens förslag till föreningens nya stadgar ingår i årsmöteshandlingarna. Föreningens styrelse lade fram stadgeändringar till årsmötet 2021. Syftet med stadgeändringarna är att förenkla föreningens mötesprocesser. Årsmötet gav styrelsen uppdraget att förbereda ett förslag till stadgeändringar till årsmötet 2022. Det bifogade förslaget till stadgeändringar har förhandsgranskats av Patent- och registerstyrelsen.

I Helsingfors 5.9.2022

*Suomen Kansanopistoyhdistys
– Finlands Folkhögskolförening ry*

Esityslista

1. Vuosikokouksen avaus
2. Kokousvirkillijoiden vaali
 - 2.1. puheenjohtajat
 - 2.2. sihteeri
 - 2.3. pöytäkirjantarkistajat
 - 2.4. ääntenlaskijat
3. Vuosikokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
4. Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi
5. Ilmoitusasiat
6. Yhdistyksen toimintakertomus kaudelta 10/2020–9/2022
7. Yhdistyksen tilinpäätös vuodelta 2021 ja tilin- ja toiminnantarkastajien lausunnot
8. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja muille tilivelvollisille
9. Jäsenmaksun määrittäminen vuodeksi 2023
10. Yhdistyksen puheenjohtajan vuosipalkkion ja hallituksen jäsenten kokouspalkkioiden, päivärahojen ja matkakorvausten määrittäminen vuodeksi 2023
11. Yhdistyksen toimintasuunnitelman vahvistaminen toimintakaudelle 2023
12. Yhdistyksen talousarvion vahvistaminen vuodelle 2023
13. Yhdistyksen hallituksen jäsenten vaali toimikaudeksi 2023–2025
14. Valitaan tilintarkastaja ja varatilintarkastaja tilivuodeksi 2023
15. Valitaan vaalivaliokunta
16. Muut hallituksen esittämät asiat
 - 16.1. Sääntömuutos
17. Kokouksen päättäminen

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n vuosikokous
Karjaalla Västra Nylands folkhögskolassa (Pumppulahti 3) **28.9.2022 klo 15.00.**

Esitys toimintakertomukseksi kaudelta 10/2020–09/2022

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS TOIMINTAKAUTEEN

COVID-19-pandemia teki yhdistyksen kaksivuotisesta toimintakaudesta hyvin poikkeavan ja vaikutti laajasti kansanopistojen työhön Suomessa ja Pohjoismaissa. Vuonna 2020 yhdistyksen toiminta toteutettiin monin osin eri tavoin, kun toimintasuunnitelmaa valmisteltaessa oli pohdittu. Erilaisista toimintatavoista huolimatta yhdistyksen toimintasuunnitelmassa toimintakaudelle asetetut tavoitteet toteutuivat kuitenkin hyvin, kuten tästä toimintakertomuksesta voitte lukea.

Yhdistyksen vaikuttamistyön keskiössä oli huolehtia siitä, että kansanopistojen toimintaedellytykset säilyvät ja kehittyvät pandemiasta huolimatta. Yhdistyksen toimisto ja hallinto työskentelivät sen eteen, että kansanopistojen talous kestää pandemia-ajan. Saadut avustukset ja väliaikaiset säädosmuutokset olivat kansanopistojen toimintaedellytysten kannalta välttämättömiä. Kansanopistojen mahdollisuudet järjestää koulutusta heikkenivät huomattavasti pandemian aikana ja vuoden 2020 suoritemäärä oli aiempaa pienempi. Vuonna 2021 elpymistä tapahtui jo jonkin verran, mutta edelleen suoritemäärässä jäädään huomattavasti aiemmista vuosista. Toimintakauden aikana pyrittiin myös siihen, että pandemian pitkäaikaiset vaikutukset kansanopistojen toimintaedellytyksiin vältetään. Tätä tavoitetta tukevaa valmistelutyötä tehtiin hyvässä yhteistyössä poliittisten päättäjien ja viranomaisten kanssa.

Toimintakauden aikana kansanopistojen asema kehittyi ja vahvistui. Käynnissä oli laajoja koulutuspoliittisia kehittämishankkeita. Tästä kertoo myös yhdistyksen lausuntojen ja kannanottojen määrä, joka oli lähes kolminkertainen verrattuna edelliseen toimintakauteen. Merkittäviä muutoksia kansanopistojen asemaan ja tehtävään saatiin oppivelvollisuus uudistuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen uuden rahoitusratkaisun myötä. Syksyllä 2021 käynnistynyt oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön Opistovuosi-koulutus on

kansanopistoille uusi yhteiskunnallinen sivistystehtävä. Se on myös ensimmäinen vapaan sivistystyön koulutus, jolla on opetussuunnitelman perusteet. Yhdistys teki kansanopistojen kanssa laajaa vaikuttamis-, kehittämis- ja viestintätyötä Opistovuosi-koulutuksen laadukkaaksi toteuttamiseksi.

Vuosien 2020 ja 2021 aikana valmisteltiin vapaana sivistystyönä toteutettavan maahanmuuttajakoulutuksen rahoitusjärjestelmän muuttamista. Uusi rahoitusjärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2022. Samanaikaisesti rahoituksen kokonaismäärään saatiin myös tuntuva lisäys, jonka avulla uusi järjestelmä mahdollistui. Uusi järjestelmä ja rahoitus mahdollistavat kansanopistoille ja koko vapaalle sivistystyölle paremmat mahdollisuudet kotoutumisen edistämiseen. Uudistus on myös yhteiskunnallisesti merkittävä, koska se edistää kotoutujien mahdollisuuksia oppia suomen/ruotsin kieli ja yhteiskunnassa tarvittavat perustaidot maksuttomassa koulutuksessa, joka toteutetaan osana suomalaista koulutusjärjestelmää.

Ennakoimattomia muutoksia kansanopistojen ja yhdistyksen toimintaan aiheutti myös Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022. Kansanopistot tunnetaan kyvyistään reagoida nopeasti uusiin tilanteisiin. Ukrainasta tulleet pakolaiset ovat voineet hakea Suomesta tilapäistä suojelua. Jo muutamassa viikossa ensimmäiset ukrainalaiset vastaanotettiin opistoihin. Vapaan sivistystyön koulutuksen järjestämiseen Ukrainan pakolaisille saatiin myös lisärahoitusta vuodelle 2022.

Koulutuspoliittisessa keskustelussa Kansanopistoyhdistys on vahvasti nostanut esille sivistyksen sekä uudenlaisen maailmansuhteen rakentamisen merkitystä. Sivistyksen käsite on noussut uudella tavalla keskeiseksi myös koulutuspoliittisesti. Eduskunnassa käsiteltiin vuosien 2021 ja 2022 aikana koulutuspoliittista selontekoa, jonka tehtävänä on kuvata suomalaisen koulutuksen tulevaisuuden suuntaa aina 2040-luvulle asti. Kansanopistoyhdistyksessä pidettiin merkittävänä, että eduskunnan sivistysvaliokunta korosti käsittelys-

sään erityisesti sivistyksen merkitystä itseisarvona ja ekososiaalisen sivistyksen tavoitteen tärkeyttä kaikessa oppimisessa. Sivistyksen arvo ja tasa-arvoinen yhteiskunta nähdään valiokunnan mietinnössä kaiken koulutuksen päämääränä. Valiokunta painotti ihmisenä kasvamista, tunteita ja kehontuntemusta sekä ylisukupolvisuutta. Nämä näkemykset korostavat entisestään vapaan sivistystyön yhteiskunnallista merkitystä.

Erilaisten kriisien ajassa sivistys sekä demokratia arvoperustana nousivat tärkeiksi keskustelunaiheiksi myös Pohjoismaisessa kansanopistoneuvostossa. Kansanopistoyhdistys vastaanotti Pohjoismaisen kansanopistoneuvoston puheenjohtajan tehtävän syksyllä 2021.

Yhdistyksen toimintaan oli toimintakaudelle suunniteltu runsaasti erilaisia kohtaamisia, joiden muotoa jouduttiin muuttamaan, ja osa kansanopistokentän yhteisistä tilaisuuksista jouduttiin peruuttamaan pandemian vuoksi. Yhdistyksessä pidettiin kuitenkin huolta kansanopistoväen kohtaamisista ja toimintakauden aikana järjestettiin 97 tilaisuutta, joihin osallistui kaikkiaan 2317 henkeä. Toukokuussa 2022 pidetty rehtoripäivä oli yhdistyksen ensimmäinen kokonaan lähitoteutuksena pidetty tilaisuus kahteen vuoteen. Kokemusten vaihtoon ja yhdessä olemiseen varattiin erityisen paljon aikaa. Kansanopistopäivillä elokuussa 2022 oli iloinen tunnelma. Kansanopistopäivien palautteen perusteella parasta Kansanopistopäivillä oli yhteenkuuluvuuden tunne, kollegojen kohtaaminen ja verkostoituminen.

Yhdistys on edistänyt myös kansanopistojen yhteisyyttä ja näkyvyyttä yhteisellä brändityöllä ja viestintäkampanjoilla. Yhteinen lupauksemme ”Autamme kaikkia oppimaan itsensä elämässä eteenpäin” nostaa esille kansanopistojen yhteiset arvot ja tehtävän yhteiskunnassa. Yhteisten tavoitteiden eteen tehtyä työtä kuvataan tarkemmin tässä toimintakertomuksessa.

Yhdistys kiittää jäseniään ja sidosryhmiään hyvästä yhteistyöstä toimintakauden aikana. Odotamme innolla uusia kohtaamisia, ideointeja ja yhteistyötä tulevalla kaudella.

Tytti Pantsar
toiminnanjohtaja

Tässä toimintakertomuksessa on kuvattu toimintasuunnitelmassa asetetut keskeiset tavoitteet ja sen jälkeen yhdistyksen toimenpiteet toimintakauden aikana.

EDUNVALVONTA- JA VAIKUTTAMISTYÖ

Yhdistyksen toiminnan keskiössä on sen jäsenistön toimintaedellytysten kehittäminen järjestöpoliittisen vaikuttamistyön keinoin. Vaikuttamistoiminnalla varmistetaan kansanopistojen tehtävät uudistuvassa koulutusjärjestelmässä. Yhdistyksen strategisia tavoitteita on edistetty suoralla poliittisella yhteydenpidolla ja jäsen- sekä yhteistyöjärjestöjen kautta. Tätä on täydennetty julkiseen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumalla. Yhdistyksen eri toimintoja toteutetaan kokonaisvaltaisesti vaikuttamistavoitteiden mukaisesti. Yhdistyksen toimintakaudella antamat lausunnot ja kannanotot on lueteltu tämän asiakirjan lopussa.

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEITA KAUDELLE 10/2020–09/2022 LYHYESTI

Yhdistyksen toimintasuunnitelmassa asetettiin tavoitteeksi vaikuttaa:

- kokonaisvaltaisesti kansanopistojen toimintaedellytysten kehittämiseen ja rahoituksen tasoon sekä siihen, että COVID-19-pandemian vaikutukset kansanopistojen talouteen ja toimintakykyyn jäisivät mahdollisimman pieniksi eivätkä heikentäisi kansanopistojen tulevaa rahoitusta.
- aktiivisesti oppivelvollisuus uudistukseen ja huolehtia siitä, että kansanopistot ovat uudistuksessa keskeisesti mukana.
- jatkuvan oppimisen uudistukseen sekä siihen, että kansanopistot ovat mukana jatkuvan oppimisen uudistuksen valtakunnallisissa ja alueellisissa yhteistyöverkostoissa.
- koulutuspoliittisen selonteon linjauksiin ja sen käsittelyyn.
- kansanopistojen rooliin korkeakoulutuksen saavutettavuuden edistämässä.
- kotoutumispoliittiseen uudistukseen ja valtion kotouttamisohjelmaan sekä kansanopistojen kotoutumista tukevan työn tunnistettavuuteen ja maahanmuuttajakoulutuksen vahvistamiseen.

- siihen, että kansanopistojen vapaan sivistystyön maahanmuuttajakoulutukselle saataisiin täysimääräinen rahoitus.
- kansanopistojen mahdollisuuksiin järjestää oppivelvollisuus uudistuksen yhteydessä rakennettavaa tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta.
- ammatillisen koulutuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelman toteutukseen.
- Agenda 2030 tavoitteiden toteutumiseen osallistumalla kansalliseen ja kansainväliseen kestävä kehityksen edistämistyöhön.

TOIMENPITEET JA TULOKSET:

Kansanopistoja koskevat säädökset, rahoitus ja toimintaedellytykset

Kansanopistoyhdistyksen keskeisiä vaikuttamistyön teemoja ovat toimintakaudella olleet kansanopistojen yhteiskunnalliset sivistystehtävät, oppivelvollisuuden laajentaminen, maahanmuuttajien koulutus, jatkuva oppiminen sekä korkeakoulutuksen saavutettavuus. COVID-19-pandemia muutti huomattavasti kansanopistojen toimintaedellytyksiä. Toimintakauden aikana on ollut valmisteilla useita laajoja suomalaisen koulutuspolitiikan kehittämisohjelmia ja -hankkeita. Kauden aikana on valmisteltu valtioneuvoston koulutuspoliittista selontekoa, kotoutumisen kokonaisuudistusta, oppivelvollisuus uudistusta, jatkuvan oppimisen uudistusta sekä Suomen kestävä kehityksen tiekarttaa.

Kansanopistoyhdistys vaikutti aktiivisesti valtioneuvoston koulutuspoliittiseen selontekoon toimintakauden aikana. Kansanopistoyhdistys katsoi, että suomalaista sivistystä tulisi edistää kokonaisvaltaisesti, koko elämän jatkumona, jossa erilaiset opinnot nähdään osana yksilöiden ja yhteisöjen sivistymistä. Kansanopistoyhdistys ehdotti, että tähdättäessä 2040-luvulle selonteossa perustaidot, sivistys, ammatillinen osaaminen, korkeakoulutus, tutkimus ja kehittäminen nivoutuisivat yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi. Sivistysvaliokunta nosti mietinnössään (SiVM 19/2021 vp, VNS 1/2021 vp) sivistyksen keskeiseksi asiaksi suomalaisen koulutuspolitiikan kehittämisessä. Se katsoi myös, että opintopolkuja sujuvoittavan koulutusasteiden välisen yhteistyön tiivistäminen ja siirtymiä tukevan koulutustarjonnan kehittäminen on tärkeää.

Osana vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen yhteistyötä Kansanopistoyhdistys osallistui Suomen kestävän kehityksen toimikunnan työhön. Toimikunnassa työstettiin kestävän kehityksen tiekartta ja strategia. Sivistys on keskeisesti esillä tiekartassa. Tiekartan toimeenpanosuunnitelman laatiminen käynnistyi keväällä 2022.

Kansanopistoyhdistys korosti vaikuttamistyössään toimintakaudella koulutuksen saavutettavuutta ja kaikkien mahdollisuutta osallistua. Vuonna 2020 ja 2021 opetus- ja kulttuuriministeriö valmisti korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelmaa. Yhdistys otti kantaa korkeakoulutuksen saavutettavuuteen. Yhdistys katsoi, että saavutettavuuden kokonaisvaltaiseksi edistämiseksi tulisi luoda uudenlaisia, eri toimijoiden vahvuuksia yhdistäviä toimintamalleja. Vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat tärkeitä kumppaneita yliopistoille ja korkeakouluille saavutettavuutta kehitettäessä. Vapaan sivistystyön oppilaitokset toimivat laajasti myös väyläopintojen tarjoajina. Vapaan sivistystyön oppilaitosten vahvuutena on opintojen paikallisuus sekä ohjaus, jota opiskelija saa sekä opistojen henkilökunnalta että vertaisiltaan opiskelijoilta lähiopetuksessa. Kansanopistoyhdistys painotti kannanotoissaan, että kansanopistojen osaamista ja valmiuksia tulee hyödyntää korkeakoulutuksen saavutettavuutta kehitettäessä. Sivistysvaliokunta katsoi mietinnössään koulutuspoliittisesta selonteosta (SiVM 19/2021 vp, VNS 1/2021 vp), että joustava pääsy korkeakouluopintoihin turvataan ja korkeakoulutuksen saavutettavuuden lisäämisessä vahvistetaan vapaan sivistystyön roolia korkeakoulujen yhteistyökumppaneina. Avoimen yliopiston väylästä tulee tehdä riittävän laaja ja volyymiltään uskottavasti toteutettava. Vapaa sivistystyö voi valtakunnallisena verkostona huolehtia, että avoimia korkeakouluopintoja on kaikkien saatavilla taloudellisesta asemasta ja kotipaikasta riippumatta.

Kansanopistoyhdistyksen hallitus teki opetus- ja kulttuuriministeriölle esityksen korkeakoulutuksen ja vapaan sivistystyön yhteistyön tiivistämisestä korkeakoulutettujen osuuden nostamiseksi 50 prosenttiin ikäluokasta 2030-luvulle mennessä.

- Kansanopistoyhdistys oli mukana Suomen avointen yliopistojen Toinen reitti yliopistoon -hankkeen

ohjausryhmässä ja toiminnassa. Hankkeessa kehitettiin vaihtoehtoisia väyliä yliopistoon.

- Kansanopistoyhdistys vaikutti valtion talousarvioihin sekä selontekoihin julkisen talouden suunnitelmasta. Yhdistys teki esityksiä lisätalousarvioihin. Kansanopistoille kohdennettiin toimintakaudella rahoitusta oppivelvollisten koulutukseen
- Kansanopistoyhdistyksen hallituksen asettama taloustyöryhmä kokosi laajasti kansanopistojen rahoitusta ja suoritteita koskevaa tietoa. Taloustyöryhmä laati vuosittain seuranta-aineistot opiskelijaviikoista, kustannusraportoinnin tuloksista sekä valtionosuuksista. Yhteenvetoja käsiteltiin opistojen, OKM:n ja OPH:n kanssa. Toimintakauden aikana työryhmä tarkasteli erityisesti kansanopistojen vapaan sivistystyön säädöksiin ja rahoitukseen vuosina 2016 ja vuoden 2018 alussa tehtyjä muutoksia sekä rahoituksen muita uudistuksia. Taloustyöryhmä teki arvion muutosten vaikutuksista kansanopistojen toimintaan ja talouteen. Taloustyöryhmän esitystä käsiteltiin yhteisissä tilaisuuksissa. Lisäksi havaintoja käsiteltiin opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen valtionosuudet-yksikön kanssa. Työryhmä toteutti myös kansanopistojen strategista suunnittelua koskevan elinvoimaisuuskyselyn syksyllä 2021. Sen tuloksia esiteltiin Hallinto- ja talouspäivässä.
- Kansanopistoyhdistys osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön vapaan sivistystyön yhteistyöryhmän työskentelyyn. Yhteistyöryhmä käsittelee vapaan sivistystyön rahoituksen, toimintaedellytyksen ja kehittämisen ajankohtaisasioita.
- Yhdistys seurasi ja vaikutti ammatillisen koulutuksen säädösvalmisteluun ja kehittämisohjelmiin. Puheenjohtaja Helena Ahonen nimettiin opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen koulutuksen laatu- ja tasa-arvohankkeen seurantaryhmään. Yhdistyksen hallituksen nimeämä ammatillisen koulutuksen työryhmä tuki yhdistyksen toimistoa ajankohtaisissa kannanotoissa ja lausunnoissa.
- Yhdistys osallistui tiiviisti Vapaa Sivistystyö ry:n toimintaan ja vapaan sivistystyön oppilaitosmuotojen yhteistyöhön. Osana yhteistyötä toiminnanjohtaja osallistui Suomen kestävän kehityksen toimikunnan työhön.

Oppivelvollisuus uudistus

Kansanopistoyhdistys kutsuttiin mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön oppivelvollisuuden laajentamista koskevaan seurantaryhmään. Yhdistyksen edustajana ryhmässä oli puheenjohtaja Helena Ahonen. Seurantaryhmässä käsiteltiin oppivelvollisuus uudistuksen säädösperustaa. Kansanopistoyhdistys pyrki toiminnallaan edistämään uudistuksen toteutumista ja käynnistämistä. Yhdistys katsoi uudistuksella edistettävän sivistyksellistä yhdenvertaisuutta ja otti kantaa uudistuksen toteuttamisen puolesta sen valmisteluvaiheessa. Yhdistys tuki valmistelutyötä ja lausui erityisesti vapaan sivistystyön lakiin tehdyistä muutoksista. Osana oppivelvollisuus uudistusta kansanopistoille määriteltiin uusi tehtävä ja mahdollisuus tarjota oppivelvollisille suunnattua vapaan sivistystyön koulutusta. Kansanopistoyhdistys vaikutti siihen, että kansanopistot ovat aktiivisesti mukana toteuttamassa oppivelvollisuus uudistusta. Uudistusta koskeva hakeutumisveloite tuli voimaan 1.1.2021 ja oppivelvollisuuslaki 1.8.2021.

- Yhdistys käynnisti yhdessä kansanopistojen kanssa valmistautumisen oppivelvollisuus uudistuksen tuomiin muutoksiin jo syksyllä 2019, ja valmistautumistyö jatkui vuosina 2020 ja 2021. Kansanopistoyhdistyksen hallituksen asettama oppivelvollisuustyöryhmä toimi yhdistyksen toimiston työn tukena. Työryhmä järjesti yhdessä yhdistyksen toimiston kanssa keskustelutilaisuuksia opistoille ja oli mukana laajassa valmistelutyössä.
- Yhdistys kutsuttiin mukaan Opetushallituksen työryhmään laatimaan kansanopistojen oppivelvollisille suunnattavien opintojen opetussuunnitelman perusteita. Työryhmässä yhdistystä edustivat Kanneljärven Opiston rehtori Pauliina Kalanti, Jämsän Kristillisen Kansanopiston rehtori Jukka Palola ja yhdistyksen toiminnanjohtaja Tytti Pantsar. Opetussuunnitelman perusteet valmistuivat joulukuussa 2020. Opetushallitus julkaisi 11.1.2021 kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen opetussuunnitelman perusteet suomeksi ja ruotsiksi.
- Talousarviovalmistelun yhteydessä yhdistys vaikutti kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksen resursointiin. Yhdistys on vaikuttanut siihen, että Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksen rahoitus

olisi riittävä ja sen järjestäminen ei vähentäisi kansanopistojen muuta koulutusta. Lisäksi yhdistys vaikutti siihen, että koulutuksen oppimateriaalimaksumuomioitaisiin kansanopistojen rahoituksessa. Vuodelle 2021 oppivelvollisille suunnatun koulutuksen käynnistämiseen kohdennettiin 1,8 M€ ja vuodelle 2022 julkisen talouden suunnitelmassa 3,5 M€. Vuonna 2022 säädöksiä täydennettiin siten, että kansanopistojen oppimateriaalikustannuksia katetaan opiskelijaviikkokohtaisella oppimateriaalilisällä.

- Vuonna 2021 kansanopistojen Opistovuosi-koulutusta tarjosi 31 kansanopistoa ja koulutuksen aloitti syksyllä 2021 521 oppivelvollista.
- Yhdistys vaikutti perusasteen jälkeistä yhteishakua koskevaan säädösvalmisteluun vuonna 2021. Kansanopistojen järjestämä vapaan sivistystyön koulutus oppivelvollisille lisättiin yhteishaun haku-kohteeksi. Vuoden 2022 yhteishaussa kansanopistojen järjestämään Opistovuosi-koulutukseen voitiin hakea yhteishaussa.
- Yhdistys vaikutti myös tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) koskeviin asioihin. Yhdistys lausui TUVA-koulutuksen perusteista ja rahoituksesta. Yhdistys järjesti kansanopistoille suunnattuja webinaareja TUVA-koulutuksen säädöksistä ja järjestämisluvista. Kansanopistoyhdistys katsoi, että järjestäjäverkkoa rakennettaessa kaikki nivelvaiheen koulutuksia järjestäneiden kokemus ja osaaminen tulee huomioida, jotta verkosto rakentuu opiskelijoita parhaalla mahdollisella tavalla palvelevaksi. Kansanopistoilla on pitkäaikainen kokemus ja osaaminen nivelvaiheen koulutuksen ja erityisesti oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen järjestämisestä. Rahoituksen osalta yhdistys vaikutti myös siihen, että myös toiminnan alkuvaiheessa rahoitus kohtelisi yhdenvertaisesti erilaisia järjestäjiä.
- Yhdistys osallistui Opetushallituksen perusopetuksen jälkeisten hakujen toteuttamisen sekä Opinpolku.fi-palvelun kehittämisen ohjausryhmään. Ryhmä käsitteli uudistuneen perusopetuksen jälkeisen yhteishaun ja Opinpolku.fi-palvelun kehittämisen ajankohtaisasioita.

Kotoutumisen tukeminen ja maahanmuuttajien koulutus

- Kansanopistoista noin 50 oppilaitosta tarjoaa maahanmuuttajataustaisille kohdennettuja koulutuksia vapaana sivistystyönä, aikuisten perusopetuksena sekä työvoimapolitiittisena koulutuksena. Koulutuksissa keskitytään kotoutumissuunnitelman mukaisiin luku- ja kirjoitustaidon sekä suomen tai ruotsin kielen opintoihin. Opinnot vahvistavat myös opiskelijoiden yhteiskunta- ja työelämätaitoja tukien näin myös työllistymistä. Koulutuksen rahoitukselle laadittiin vuonna 2018 uusi rahoitusjärjestelmä, jonka täydentämistä rahoituksen osalta yhdistys on esittänyt järjestelmän käyttöönotosta saakka. Vuoden 2021 keväällä vuoden 2022 talousarviokäsittelyn yhteydessä vapaan sivistystyön resurssitarpeet maahanmuuttajakoulutuksen osalta huomioitiin ja vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmää kehitettiin. Vuoden 2022 talousarviossa sekä julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2022–2025 lisättiin vuosittain 5 M € vapaan sivistystyön kotouttamiskoulutukseen. Lisäksi 1,903 miljoonaa euroa valtionavustuksia siirrettiin valtionosuusjärjestelmään. Tämä summa yhdessä valtion talousarviossa jo aiemmin varatun 4,927 miljoonan euron kanssa muodosti rahoitussumman (11,83 M€) vapaana sivistystyönä järjestettävälle kotoutujien koulutukselle vuonna 2022. Tämä muutos mahdollisti koulutuksen 100 % rahoituksen.
- Yhdistys osallistui työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön maahanmuuttajakoulutusta koskevan työryhmän toimintaan ja laati työryhmän käyttöön materiaaleja ja selvityksiä kansanopistojen maahanmuuttajakoulutuksesta.
- Kansanopistoyhdistys korosti vaikuttamistyössään myös kotoutumisajan ylittäneiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia koulutuspalveluihin. Uusi rahoitusmalli kohdentui niihin maahanmuuttajaopiskelijoihin, joilla oli voimassa oleva kotoutumissuunnitelma. Yhdistys katsoi, että kotoutumisajan ylittäneiden tulee voida osallistua vapaana sivistystyönä järjestettävään koulutukseen 100 % valtionosuusrahoituksella.
- Yhdistys lausui kotoutumispoliittisesta selonteosta ja otti osaa sitä koskeviin valmistelutyöpajoihin sekä keskusteluihin.
- Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24.2.2022. Kansanopistot tarttuivat välittömästi toimeen Ukrainasta Suomeen saapuneiden pakolaisten auttamiseksi.

Opistoissa järjestettiin majoitusta ja koulutusta paikallisen tarpeen mukaan heti keväällä 2022. Kansanopistoyhdistys järjesti kevään 2022 aikana webinaareja, joissa käsiteltiin yhdessä Maahanmuuttoviraston ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa Ukrainan tilannetta ja pakolaisten vastaanottoa. Kansanopistoyhdistys esitti julkisen talouden suunnitelman valmisteluvaiheessa sekä vuoden 2022 lisätalousarvioon määrärahalisäystä Ukrainan pakolaisille suunnattavan koulutuksen järjestämiseen. Julkisen talouden suunnitelmaa koskevassa selonteossa tehtiin seuraava kohdennus: ”vapaan sivistystyön kotoutumiskoulutukseen 5 milj. euroa v. 2023, 4 milj. euroa v. 2024 ja 3 milj. euroa v. 2025. Määrärahat tarkentuvat talousarvioprosessissa.” Lisäksi vuodelle 2022 kohdennettiin 2. lisätalousarviossa 1,5 miljoonaa euroa vapaan sivistystyön kotoutumissuunnitelman mukaiseen koulutukseen.

- Yhdistyksessä toimi kansanopistojen asiantuntijoista koostuva maahanmuuttajakoulutuksen työryhmä. Työryhmä käsitteli erityisesti kotoutumislainsäädäntöön, kotoutumiskoulutuksen uudistuneeseen opetussuunnitelmaperusteeseen sekä Ukrainan pakolaisiin liittyviä asiakokonaisuuksia. Lisäksi asiantuntija Heidi Luukkaisen työpanosta hyödynnettiin Ukrainan pakolaisten koulutusta koskevan selvityksen kokoamisessa ja muissa maahanmuuttajakoulutuksen asiantuntijatehtävissä.

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

- Kansanopistoyhdistys on katsonut, että kansanopistoissa tapahtuvaa oppimista, sivistystä, taitoja ja osaamista tulisi saada laajemmin näkyväksi, jotta työnantajat, koulutuksen järjestäjät ja muut tahot voivat tunnistaa sen ja opiskelijat itse voivat hyödyntää oppimaansa paremmin. Vuoden 2020 aikana valmisteltiin hallituksen esitystä, joka mahdollistaisi vapaan sivistystyön opintosuoritusten siirtämisen KOSKI-tietovarantoon. Vuoden aikana käynnistyi myös vapaan sivistystyön opintojen arvioinnin kehittäminen yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Näissä molemmissa yhdistys on ollut mukana.
- Vuoden 2021 aikana vapaan sivistystyön osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen tähtäävässä työssä edettiin huomattavasti. Yhdistys piti erittäin tärkeänä, että säädösmuutoksilla mahdollistettiin vapaan sivistystyön suoritustietojen näkyväksi teke-

minen KOSKI-tietovarannossa. Säädosmuutokset tulivat voimaan 1.8.2021. Kansanopistoyhdistys katsoi, että lakiin valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä ja lakiin vapaasta sivistystyöstä laaditut muutokset lisäävät vapaan sivistystyön opintojen näkyvyyttä ja parantavat opiskelijoiden mahdollisuuksia hyödyntää oppimaansa. Ne hyödyttävät myös muita oppilaitoksia, työelämän toimijoita sekä ohjaavia tahoja.

- Yhdistys osallistui myös yhdessä muiden vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen, Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa oppilaitoksille suunnattujen materiaalien ja toimintajärjestelmien kehittämiseen.

Jatkuvan oppimisen uudistus

- Kansanopistoyhdistys osallistui laajasti jatkuvan oppimisen uudistusta koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Kansanopistoyhdistys piti jatkuvan oppimisen uudistusta tärkeänä, ja kansanopistot olivat aktiivisia jo uudistuksen alkuvaiheessa. Yhdistyksen oma työryhmä jäsensi kansanopistojen roolia jatkuvan oppimisen uudistuksessa ja tuki opistoja valtionavustusten hakemisessa. Yhdistys lausui jatkuvan oppimisen palvelukeskusta koskevasta hallituksen esityksestä. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (JOTPA) aloitti syksyllä 2021, ja myös jatkuvan oppimisen neuvosto asetettiin.
- Yhdistys laati esityksiä siitä, kuinka kansanopistot voisivat olla mukana jatkuvan oppimisen uudistamisessa. Yhdistyksessä toimi sen hallituksen asettama jatkuvan oppimisen työryhmä. Osana työryhmän työtä tuotettiin kuvaus kansanopistojen erilaisista rooleista jatkuvassa oppimisessa sekä hakevaa toimintaa koskeva opas.
- Jatkuvan oppimisen uudistusta esiteltiin useissa yhdistyksen tapahtumissa ja käsiteltiin yhdistyksen hallituksen kokouksissa. Yhdistys osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön asiaa koskeviin tilaisuuksiin ja viesti uudistusta koskevista kannoistaan opetus- ja kulttuuriministeriölle ja parlamentaarisille.

COVID-19-pandemia

COVID-19-pandemian puhjettua yhdistys vaikutti laaja-alaisesti viranomaisiin ja poliittisiin päättäjiin, jotta kansanopistojen toimintakyky voisi pysyä yllä pandemian aikana ja että sillä ei olisi pitkäkestoisia

vaikutuksia. Vaikuttamistyötä tehtiin laajasti etäopetuksen säädosmuutoksien, suoritelmäärien ja tulevan rahoituksen sekä ylimääräisten avustusten osalta.

- Julkisen talouden kehyksiä vuosille 2021–2024 ja vastaavasti vuosille 2022–2025 määriteltäessä pääministeri Marinin hallitus päätti, että ”opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ja vapaasta sivistystyöstä annettua lakia muutetaan siten, että koronaepidemiasta johtuvat toiminnan volyymin ja kustannusten pienentyminen eivät vaikuta alentavasti tulevien vuosien rahoitustasoon ja jakautumiseen”. Lisäksi todettiin, että opetus- ja kulttuuriministeriö voi käyttää harkintaa vapaan sivistystyön suoritelmäärien määrittämisessä. Yhdistys neuvotteli opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa siitä, miten koronaepidemian vaikutukset tulevaan rahoitukseen voitaisiin välttää, jotta kansanopistojen toimintakyky ei vaarantuisi pitkäkestoisesti. Koronaepidemia vaikutti kansanopistojen samoin kuin muiden vapaan sivistystyön järjestäjien suoritelmääriin vuonna 2020 huomattavasti. Myös vuonna 2021 vaikutukset olivat laajoja. Vuoden 2020 suoritelmäärien vaikutuksista vuoden 2022 vapaan sivistystyön rahoitukseen keskusteltiin erityisesti vuoden 2021 aikana. Yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen sekä vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen kanssa muodostettiin ratkaisuesitys, jonka tavoitteena oli kohdella eri oppilaitoksia mahdollisimman tasapuolisesti. Vastaava menettely toistettiin vuonna 2022 vuoden 2023 rahoitusta tarkasteltaessa.
- Vuonna 2022 käsittelyssä oli esitys, jossa ehdotetaan muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain säännöksiä siten, että varainhoitovuosien 2023 ja 2024 yksikköhintojen laskemisessa käytettäisiin poikkeuksellisesti vuoden 2019 kustannus- ja suoritetiä. Esityksen tavoitteena on, että koronapandemiasta johtuva toiminnan volyymin ja kustannusten pienentyminen ei vaikuttaisi alentavasti tulevien vuosien rahoitustasoon ja rahoituksen jakautumiseen. Kansanopistoyhdistys piti säädosesityksen tavoitetta erittäin kannatettavana.
- Kansanopistoyhdistys esitti huhtikuussa 2020, että asetusmuutoksella tulee turvata kansanopistojen mahdollisuudet järjestää opetusta täysimääräisesti etäopetuksena siten, että etäopetuksen suoritteet voivat kertyä vastaavalla tavalla kuin lähiopetuksenkin ja etäopetukseen ei tarvitse liittää lähi-

opetusjaksoa (asetus vapaasta sivistystyöstä 1 § ja 2 §). Vapaata sivistystyötä koskeviin säädöksiin tehtiin syksyllä 2020 määräaikainen muutos, jotta koronaepidemian aikana kansanopistot voisivat järjestää tarvittavaa etäopetusta ilman säädöksissä määriteltyä 20 % suoritemäärärajaa ja 10 tunnin lähijaksoa. Määräaikaista säädösmuutoksen voimassaoloa jatkettiin 31.8.2022 saakka.

- Kansanopistoyhdistys vaikutti aktiivisesti siihen, että koronaepidemiasta johtuvat merkittävät tulomenetykset voitaisiin kompensoida kansanopistoille vuosina 2020 ja 2021. Yhdistyksen taloustyöryhmä laati keväällä 2020 sekä 2021 selvitykset epidemian vaikutuksista. Kansanopistoille myönnettiin ylimääräisiä avustuksia kesällä 2020 noin 9,5 M€ koronavirusepidemiasta johtuneiden opiskelijamaksutulojen menetyksiä, maksullisen palvelutoiminnan menetyksiä ja ylimääräisiä kustannuksia kattamaan. Vuonna 2021 valtion kolmannessa lisätalousarviossa kohdennettiin vapaalle sivistystyölle ylimääräisiin avustuksiin koronaepidemiasta aiheutuvien opiskelijamaksujen sekä maksullisen palvelutoiminnan tulomenetysten korvaamiseksi 5 miljoonaa euroa. Kansanopistoista 54 haki avustusta, ja haettujen avustusten kokonaissumma oli yhteensä 6 982 187 €. Myönteisen avustuspäätöksen sai 52 kansanopistoa, ja kansanopistojen avustusten kokonaissumma oli 2 509 400 €.

KEHITTÄMISTOIMINTA JA KANSANOPISTOJEN YHTENÄISYYS

Kehittämistoiminnalla huolehditaan kansanopistojen henkilöstön ajanmukaisesta ja tulevaisuudessa tärkeästä osaamisesta sekä oppilaitosten toimintakulttuurin kehittämisestä. Kansanopistoyhdistyksen koordinoimalla kehittämistoiminnalla lisätään kansanopistojen valmiuksia ottaa vastaan erilaisia myös vaativia kohderyhmiä ja uudenlaisia sivistystehtäviä, joiden avulla voidaan lisätä aktiivista kansalaisuutta ja osallisuutta. Käynnissä on useita koulutuspoliittisia uudistuksia. Kansanopistoyhdistys tuki vuoden 2020 aikana kansanopistoja uusien tehtävien haltuunotossa, yhteistyön luomisessa, osaamisen kehittämisessä sekä asiakasryhmien tavoittamisessa.

Kansanopistoyhdistys vaikuttaa siihen, että kansanopistokenttä on traditionsa tunteva ja sivistyspedagogiikaltaan yhtenäinen. Yhdistys vahvistaa

sivistyskeskustelua ja kansanopistojen pohjoismaista sivistysperinnettä. Kansanopistoyhdistys edistää kaksikielisyyttä ja monikulttuurisuutta toimintakentällään.

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEITA KAUDELLE 10/2020–09/2022 LYHYESTI

Yhdistyksen toimintasuunnitelmassa asetettiin kehittämistyön tavoitteeksi tukea kansanopistoja

- uusien toimintamallien luomisessa ja käyttöön-otossa.
- oppivelvollisille tarkoitetun kansanopistokoulutuksen käynnistämiseksi.
- alueellisessa koulutus- ja ohjauspalveluyhteistyössä.
- osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen menetelmien kehittämisessä sekä osaamisperusteisen koulutuksen suunnittelussa.
- maahanmuuttajien koulutuksen toteuttajina.
- sisäoppilaitosmuotoisen toiminnan toteuttamisessa.
- opiskeluhuollon suunnittelussa.
- monialaisina koulutuksen toteuttajina järjestämällä eriaiheisia ajankohtaistilaisuuksia.
- jatkuvan oppimisen parlamentaarisen uudistuksen toimeenpanossa ja uusien toimintatapojen kehittämisessä.
- kestävän kehityksen indikaattoreiden käyttöön-otossa.

kehittää kansanopistojen henkilöstön osaamista

- uusiin ja ajankohtaisiin koulutus- ja sivistystehtäviin liittyen.
- sivistys- ja sosiaalipedagogisen työotteen vahvistamisessa.
- oppilaitoksen hallinnon ja johtamisen eri teemoissa.
- yhteydenpitoa kansanopistojen ylläpitäjiin järjestämällä toimintakaudella kansanopistojen johtokuntien puheenjohtajille ja jäsenille tarkoitettuja tilaisuuksia sekä kohdentamalla tiedottamista aiempaa enemmän myös opistojen hallinnolle.
- opistojen keskinäistä verkostoitumista järjestämällä tilaisuuksia, joissa kansanopistojen henkilöstöllä on mahdollista olla vuorovaikutuksessa toisten kansanopistojen henkilökunnan kesken ja oppia toinen toisiltaan.

TOIMENPITEET JA TULOKSET:

- Oppivelvollisuuden laajentamista on käsitelty kansanopistojen kanssa useissa yhdistyksen järjestämissä webinaareissa yhdistyksen työryhmän asiantuntemusta hyödyntäen. Yhdistys toteutti toimintakauden aikana opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun koulutuksen kehittämishankkeen. Hankkeessa vahvistettiin kansanopistojen valmiuksia käynnistää oppivelvollisuuskoulutus, selvitettiin kansanopistojen opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamistarpeita ja toteutettiin työpajoja tarpeiden pohjalta. Hankkeessa konseptoitiin kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutus hallitusohjelman, keskeisten säädösten ja OPH:n opetussuunnitelman perusteiden pohjalta sekä levitettiin koulutus valtakunnallisesti kansanopistojen toimintamalliksi. Siinä lisättiin kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksen tunnettuutta koulutuksena, joka tukee toiselle asteelle siirtymistä ja sujuvoittaa opintopolkuja, sekä tuettiin kansanopistojen alueellisen yhteistyön vahvistumista.
- Yhdistys käynnisti Opetushallituksen rahoituksella keväällä 2022 henkilöstökoulutuksen: Kansanopistot oppivelvollisten koulutuksen toteuttajina. Koulutuksen keskiössä ovat kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen opetussuunnitelman perusteissa (KOPS) määritellyt opetuksen tavoitteet ja työtavat. Osallistujat kehittävät opistonsa toimintamalleja ja toimintakulttuuria ja vahvistavat pedagogista osaamista keskeisissä teemoissa. Koulutus koostuu kolmesta osiosta.
- Yhdistyksen koordinoimassa Sosiaalipedagoginen ohjaus vapaan sivistystyön oppilaitoksissa -hankkeessa on kehitetty toimintamalleja ja työkaluja maahanmuuttajien ohjaukseen sekä henkilöstön ohjausosaamista yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston, Opintokeskukset ry:n ja Bildningsalliansenin kanssa.
- Yhdistys toteutti yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa Kohti sosiaalipedagogista toimintakulttuuria vapaassa sivistystyössä -verkkokoulutuksen (5 op). Koulutushanketta rahoitti Opetushallitus. Hankkeessa suunniteltiin ja toteutettiin verkkokoulutuskokonaisuus, jossa perehdyttiin sosiaalipedagogiikan teoreettisiin ja käytännöllisiin lähtökohtiin, keskeisiin käsitteisiin ja työtapoihin sekä yhdistettiin ne vapaan sivistystyön pedagogiikkaan. Lisäksi paneuduttiin ekososiaalisen sivistyksen ja kestävän elämäntavan näkökulmiin.
- Yhdistyksen koordinoimassa Kansanopistot aikuisen digi- ja perustaitojen vahvistajina -hankkeessa tuettiin kestävien toimintamallien rakentumista uusien kohderyhmien koulutukseen, kansanopistojen keskinäistä verkostoitumista ja yhteistä oppimista. Hankkeessa tuotettiin hakevan toiminnan opas kansanopistojen käyttöön.
- Yhdistys piti yllä sopimusta Maahanmuuttoviraston kanssa kansanopistojen osallistumisesta turvapaikanhakijoita koskevaan valmiussuunnitelmaan ja päivitti valmiussuunnitelmaa puolivuositain opistoille tehdyllä selvityksellä. Yhdistys laati yhdessä Maahanmuuttoviraston kanssa Nutukka-ohjelmaa koskevan palvelukuvauksen.
- Yhdistyksen koordinoimassa Turvallinen opisto -hankkeessa kehitettiin opistojen kokonaisturvallisuuden hallintaa. Koulutushankkeessa mukana olevat opistot laativat turvallisuuden kehittämissuunnitelman ja kehittivät opistonsa turvallisuuden hallintamallia.
- Yhdistys toteutti Opetushallituksen avustuksella kansanopistojen ammatillisen koulutuksen yhteishankkeen ”Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta”. Hanke käynnistyi joulukuussa 2020 jatkuen vuoden 2022 loppuun. Siinä oli mukana 13 kansanopistoa. Hankkeessa vahvistettiin opiskelijoiden ja oppilaitosten hyvinvointia neljällä osa-alueella: osallisuus, liikunnallisuus, yhteisöllisyys ja turvallisuus. Hankkeessa kehitetyt toimintamallit koottiin Ammatillisen koulutuksen toimintakäsikirjaan, joka rakennettiin Kansanopistoyhdistyksen Peda.net-alustalle. Hankkeessa työskenneltiin verkostomaisesti ja yhteistyössä valtakunnallisen koordinaatiohankkeen kanssa. Hanke oli osa valtakunnallista ammatillisen koulutuksen Oikeus Osata -ohjelmaa.
- Yhdistys oli mukana Vapaa Sivistystyö ry:n Vapaa sivistystyö muutoksentakijänä -hankkeessa, jonka keskiössä on uudistava oppiminen ja ekososiaalinen sivistys osana vapaan sivistystyön oppilaitosten toimintaa.
- Yhdistys kehitti maahanmuuttajakoulutuksen verkko-oppimisolustaa kansanopistojen toimijoille.
- Kansanopistoyhdistys oli mukana kahdessa eri vapaan sivistystyön toimijoiden yhteishankkees-

sa, jotka käsittelivät osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Hankkeissa tuettiin kansanopistoja osaamisperusteisuuteen siirtymisessä sekä osaamisperusteisten koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa. Yhdistys järjesti kansanopistojen henkilöstölle osaamisperusteisuuden ja oppimisen arvioinnin työpajan.

- Yhdistys osallistui yhteistyökumppanina Vihreä siirtymä kansanopistoissa -hankkeeseen, jota koordinoi Suomen ympäristöopisto SYKLI. Yhdistys järjesti yhteistyössä SYKLIn kanssa webinaarin sekä työpajan kansanopiston hiilijalanjäljen laskeutuksesta.
- Vuoden 2020 ja edelleen vuoden 2021 Kansanopistopäivät oli tarkoitus pitää Joutsenon Opistolla, mutta ne siirrettiin COVID-19-pandemian vuoksi. Vuoden 2022 Kansanopistopäivät järjestettiin Varalan Urheiluopistossa.
- Yhdistys tuki opistoja myös kehittämistoiminnalla koronaepidemian aikana. Yhdistys tuotti ja ylläpiti verkko-oppimisympäristön ”Etäopetuksen työkalut” tukemaan opistoja etäopetukseen siirtymisessä ja toteutti ajankohtaisinfotilaisuuksia verkkovälitteisesti. Yhdistyksen tilaisuudet toteutettiin pääosin verkossa maaliskuusta 2020 alkaen. Hallinto- ja talouspäivä marraskuussa 2021 järjestettiin osittain lähitoteutuksena, ja Rehtoripäivä 4.5.2022 oli ensimmäinen kokonaan lähitoteutuksena järjestetty tilaisuus koronaepidemian alkamisen jälkeen.
- Kansanopistoyhdistys oli mukana Suomen avointen yliopistojen Toinen reitti yliopistoon -hankkeen ohjausryhmässä ja toiminnassa. Hankkeessa kehitettiin vaihtoehtoisia väyliä yliopistoon.
- Yhdistys tuki kansanopistojen johdon ja taloushenkilöstön raportointiosaamista järjestämällä kustannusraportoinnin työpajoja yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa.
- Yhdistys tuki kansanopistojen osallistumista jatkuvan oppimisen uudistukseen järjestämällä niille ajankohtais- ja verkostoitumistilaisuuksia yhteistyössä Ely-keskuksen alueellisten koordinaattoreiden kanssa, tuottamalla viestintämateriaalia kansanopistoista sekä tiedottamalla ajankohtaisista avustushauista kansanopistojen johtoa.
- Yhdistys järjesti kansanopistojen henkilöstölle eriaiheisia ajankohtaistilaisuuksia ja koulutuksia verkkoyhteyksin. Tilaisuudet toteutettiin yhteistyössä sidosryhmien ja opistojen asiantuntijoiden

kanssa. Tilaisuuksissa kansanopistojen henkilöstöllä oli mahdollisuus olla vuorovaikutuksessa toisten kansanopistojen henkilökunnan kesken ja oppia sekä asiantuntijoilta että kollegoiltaan.

VIESTINTÄ JA KANSANOPISTOJEN TUNNETTUUS

Kansanopistoyhdistys viestii jäsenilleen, jäsentensä kansanopistoille ja niiden työntekijöille ajankohtaisesta koulutuspolitiikasta ja opistojen toimintaa koskevista asioista. Yhdistys tiedotti kansanopistoja yhdistyksen koulutuksista, tapahtumista ja vaikuttamistoiminnasta. Toimintakaudella tavoitteena oli vakiinnuttaa käyttöön otettuja yhdistyksen uusia viestinnän palveluita. Erityiseksi tavoitteeksi asetettiin kansanopistojen tunnettuuden edistäminen. Kansanopistot ja kansanopistojen koulutus tunnistetaan valtakunnallisissa, alueellisissa ja paikallisissa uudistuksissa. Kansanopistot tunnetaan monialaisina, laadukkaina, yhteisöllisinä sekä joustavina vapaan sivistystyön oppilaitoksina, jotka tukevat yksilön kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä elämän eri vaiheissa. Toisen asteen opiskelijoista valtaosa tuntee ja tietää kansanopistot. Kansanopistot näkyvät myönteisesti mediassa.

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEITA KAUDELLE 10/2020–09/2022 LYHYESTI

Yhdistyksen toimintasuunnitelmassa asetettiin viestinnän tavoitteeksi

- Ylläpitää kansanopistot.fi-verkkosivuja, kansanopistojen yhteisiä ja yhdistyksen omia sosiaalisen median kanavia sekä kansanopistojen henkilöstölle suunnattuja extranet-ympäristöjä.
- Tuottaa kansanopistojen opintotarjonnasta opintojulkaisun lukuvuosittain ja levittää sitä opinto-ohjaajille ja nuoria ohjaaville viranomaistahoille.
- Julkaista kuukausittaisen uutiskirjeen jäsenten kansanopistojen henkilöstölle ja johtokunnan jäsenille.
- Seurata kansanopistojen opiskelijamääriä ja henkilöstömääriä ja kerätä niitä koskevaa tietoperustaa Kansanopistot-tietokannan kautta.
- Lisätä viestintäpalveluidemme saavutettavuutta ja tiedottaa niistä hallinnolle ja kansanopistoille sekä lisätä kansanopistojen näkyvyyttä mediassa

säännöllisesti ja nostaa esille kansanopistoista tehtyjä hyviä uutisia.

- Tiedottaa kansanopistoista ja niiden toiminnasta valtakunnallisesti sekä tukea kansanopistoja alueellisessa ja paikallisessa viestinnässä.
- Lisätä potentiaalisten asiakkaiden ja heitä ohjaavien tahojen tietoutta ja tuntemusta kansanopistoista.
- Tukea eri koulutusasteiden oppilaitosten yhteistyötä kansanopistojen kanssa sekä edistää kansanopistojen tunnettuutta sidosryhmäyhteistyöllä.
- Toteuttaa viestintäkampanja kansanopisto-opintojen tunnettuuden edistämiseksi.
- Osallistua valtakunnallisille messuille (mm. Opopäivät ja Studia-messut) ja järjestää opinto-ohjaajille infotilaisuuksia ja tapahtumia.

TOIMENPITEET JA TULOKSET:

- Yhdistyksen verkkosivuille rakennettiin aiempaa laajempi kokonaisuus kansanopisto-opinnoista. Sivustolle koottiin kansanopisto-opiskelijoiden tarinoita, aineistoa opinto-ohjaajille ja muille kansanopistoista tietoa etsiville. Yhdistys järjesti myös opinto-ohjaajille suunnatun webinaarin kansanopisto-opinnoista ja viestinnän materiaaleista.
- Yhdistys valmisti laajasti viestintämateriaalia kansanopistojen roolista ja tehtävistä oppivelvollisuusudistuksessa ja jatkuvan oppimisen uudistuksesta. Lisäksi yhdistys järjesti opinto-ohjaajille molemmilla kotimaisilla kielillä webinaarit, joissa heitä informoitiin Opistovuosi-koulutuksesta. Yhdistys toteutti vuonna 2022 perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaun aikaan Opistovuosi-kampanjan sosiaalisen median kanavillaan markkinoidakseen ko. koulutusta.
- Yhdistys tuotti kuukausittaisen uutiskirjeen palvelun jäsenille. Lisäksi käytössä oli kansanopistojen henkilökunnalle suunnatut extranet-ympäristöt, joiden kautta yhdistys viestii ajankohtaisista ja nopeaa reagointia vaativista asioista.
- Yhdistys tuotti tietokannan kautta tiedot opiston koulutustarjonnasta yhdistyksen verkkosivujen hakukoneelle sekä vuosittain julkaisemaansa Monien mahdollisuuksien kansanopisto – Möjligheternas folkhögskola -opintojulkaisuun. Julkaisun nimi muutettiin Kansanopistot-brändityön myötä vuonna 2021 muotoon Kansanopistojen

opinnot – Folkhögskolornas utbildningar, ja sen kanteen lisättiin uusi slogan: Opi itsesi elämässä eteenpäin. Opintojulkaisua toimitettiin kaikille Suomen opinto-ohjaajille ja opiskelijoita ohjaaville viranomaistahoille.

- Yhdistys osallistui valtakunnallisille Studia-messuille, jotka järjestettiin COVID-19-pandemian vuoksi virtuaalisina vuonna 2020. Vuonna 2021 messut toteutuivat Helsingin Messukeskuksessa. Lisäksi yhdistys osallistui keväällä 2022 Jyväskylässä järjestettyyn Nuori2022-tapahtumaan.
- Yhdistys ylläpiti sosiaalisessa mediassa Facebook-sivua sekä Instagram-, Twitter-, LinkedIn- ja TikTok-tilejä. Lisäksi yhdistys perusti kansanopistojen yhteiset Facebook- ja Instagram-kanavat, joihin kansanopistot voivat syöttää sisältöä.
- Yhdistys toteutti opiskelijapalautekyselyn keväällä 2020 kymmenelle kansanopistolle, keväällä 2021 16 opistolle sekä vuoden 2022 keväällä 9 opistolle. Kyselyssä opiskelijat antoivat palautetta kansanopisto-opinnoista ja arvioivat niiden vaikuttavuutta elämänhallintaan, oppimisvalmiuksiin, sosiaalisiin taitoihin ja itsetuntemukseen. Opiskelijapalautekyselyistä laadittiin yhteenvedot sekä mediatiedotteet.
- Yhdistys tiedotti COVID-19-pandemian vaikutuksista kansanopistojen toimintakäytänteisiin, sääntöihin ja rahoitukseen. Yhdistys tiedotti myös terveysviranomaisten ajankohtaisesta ohjeistuksesta opistojen toimintaan.
- Yhdistyksen hallitus päätti käynnistää kansanopistojen tunnettuutta edistävän hankkeen, jonka tavoitteena on lisätä kansanopistojen potentiaalisten asiakasryhmien tietämystä kansanopistojen tarjoamista mahdollisuuksista ja selkeyttää yleistä mielikuvaa kansanopistoista. Vuoden 2021 aikana toteutettiin kansanopistojen yhteinen viestintä uudistus. Sen tavoitteena oli tehdä kansanopistot ja niiden tarjoama koulutus suurelle yleisölle tunnistettavammaksi. Yhdistyksen viestintäryhmä suunnitteli yhdessä Miltton Oy:n kanssa viestintä uudistuksen. Viestintä uudistuksen osana rakennettiin kansanopistojen yhteinen Kansanopistot-brändi ja tuotettiin Kansanopistot-brändikirja, joka jäsentää kansanopistojen tarkoitusta, tavoitteita, arvoja, toimintaa ja koulutuksia ja sisältää ohjeistuksen siitä, miltä kansanopistot näyttävät ja kuulostavat. Kansanopistot-brändikirja julkaistiin vuonna 2021 molemmilla kotimaisilla kielillä. Talvella 2022 Kan-

sanopistoyhdistys järjesti Kansanopistot-brändi-webinaareja tarkoituksenaan auttaa opistoja uuden, yhteisen brändi-identiteetin ja -ilmeen sisäistämisessä ja käytössä. Lisäksi kaikille kansanopistoille lähetettiin 10 kappaletta painettuja Kansanopistot-brändikirjoja. Kansanopistoyhdistys järjesti myös muuta viestintään liittyvää koulutusta kansanopistoille.

- Elokuussa 2022 yhdistys toteutti yhdessä 15 kansanopiston kanssa Opi itsesi elämässä eteenpäin -kampanjan, joka näkyi niin yhdistyksen kuin kampanjassa mukana olevien opistojen sosiaalisen median kanavilla. Kansanopistot-brändi-ilmeen mukaisen ja brändin perusviestejä välittävän yhteiskampanjan tarkoituksena oli lisätä kansanopistojen tunnettuutta ja tunnistettavuutta.
- Kansanopistoyhdistys teki yhteistyötä Opetushallituksen Opintopolku-palvelun kehittämisessä.
- Yhdistys osallistui JOTPA:n Osaaminen näkyvin viikkoon 5.–11.9.2022 julkaisemalla viestintäkanavillaan tarinoita kansanopisto-opettajien osaamisesta sekä kansanopistojen kestävä kehityksen osaamisesta.

MUUT PALVELUT

- Yhdistys tarjosi opistotyöhön liittyvää neuvontapalvelua jäsenille ja jäsenten kansanopistojen henkilökunnalle.
- Yhdistyksen hallitus myönsi ansiomerkkejä kansaopistossa toimineille työntekijöille ja kunniamerkkejä kansanopistotyön hyväksi tehdystä toiminnasta. Yhdistys on myöntänyt toimintakauden aikana 163 ansiomerkkiä. Yhdistys laati myös ohjeet merkkien käytöstä.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kansainvälisellä toiminnalla hankitaan kokemuksia kansanopistotyön hyvistä käytänteistä Pohjoismaissa ja vahvistetaan kansanopistojen kansainvälistä vuorovaikutusta.

- Yhdistyksen kansainvälinen toiminta on keskittynyt erityisesti pohjoismaiseen yhteistyöhön. Yhdistys on osallistunut Pohjoismaisen kansanopistoneuvoston (NFR) työskentelyyn kokouksissa sekä pohjoismaisen kansanopistoliikkeen yhteisten tilaisuuksien ja seminaarien yhteissuunnitteluun ja toteutukseen. Syksystä 2021 alkaen yhdistys toimi NFR:n puheenjohtajana. Puheenjohtajan tehtävää hoiti Henrik Grönroos.

YHDISTYKSEN TOIMISTO, HENKILÖSTÖ JA TALOUS

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEITA KAUDELLE 10/2020–09/2022 LYHYESTI

Yhdistyksen toimintasuunnitelmassa asetettiin tavoitteeksi:

- Johtosäännön uudistaminen ja henkilöstörakenteen kehittäminen.
- Taloussuunnittelun ja hallinnon raportoinnin uudistaminen. Tavoitteena oli kehittää yhdistyksen tiedonkeruun suunnitelmaa ja tiedolla johtamista yhdistyksen hallinnon tukena ja operatiivisessa johtamisessa.
- Yhdistyksen toimintakäsikirjan ja keskeisten työprosessien kuvausten laatiminen toiminnan laadun kehittämiseksi.
- Toimiston työntekijöiden osaamisen kehittäminen sekä työssä jaksamisesta huolehtiminen

TOIMENPITEET JA TULOKSET:

- Yhdistyksessä työskenteli toimintakaudella keskimäärin 4 henkilöä vakituudessa työsuhteessa. Lisäksi yhdistys on hyödyntänyt kansanopistokentän asiantuntijoita erityisesti yhdistyksen hankkeissa. He ovat työskennelleet pääosin oman työnantajansa lukuun. Hankkeissa on työskennellyt myös muita asiantuntijoita.
- Yhdistyksen toiminnanjohtaja Tytti Pantsar siirtyi vararehtoriksi Laajasalon opistolle 24.5.2021. Toiminnanjohtajana aloitti 9.8.2021 VTM Minna Nieminen, joka siirtyi takaisin aiempiin tehtäviinsä työ- ja elinkeinoministeriöön tammikuussa 2022. Tämän jälkeen vt. toiminnanjohtajan tehtäviä hoiti 31.1.–31.3.2022 välisen ajan Aki Ojakangas. Tytti Pantsar palasi toiminnanjohtajaksi 21.3.2022.
- Yhdistyksen henkilöstörakenteessa tehtiin toimintakaudella muutoksia. Yhdistyksen tehtävärakennetta ja toimenkuvia tarkasteltiin ja jäsennettiin osin uudestaan. Toimintakaudella yhdistyksessä työskenteli toiminnanjohtajan lisäksi suunnittelija, koordinaattori ja järjestösihteeri. Suunnittelijan tehtävät kytkettiin aiempaa tiiviimmin viestinnän

tehtäviin, koordinaattorin kehittämistyöhön ja projekteihin ja järjestösihteerin tehtävä perustettiin yhdistyksen asiakaspalvelua ja hallinnon palveluja tukemaan. Yhdistyksen suunnittelija LitM Anni Henricson siirtyi hoitamaan koordinaattorin tehtävää 27.9.2021 alkaen. Järjestösihteerinä aloitti 18.10.2021 FM Noora Pesonen ja suunnittelijan tehtävässä 8.11.2021 FM Erja Veivo.

- Yhdistyksen hallitus teki vuosikokoukselle esityksen sääntöjen muuttamisesta siten, että yhdistyksen varsinaisia kokouksia olisi jatkossa yhden sijaan vuosittain kaksi: kevät- ja syyskokous. Vuosikokous antoi hallitukselle tehtäväksi valmistella sääntömuutosesityksen vuosikokoukselle 2022. Tavoitteena oli yksinkertaistaa yhdistyksen hallintoa siten, että tilikausi ja toimintakausi ovat kalenterivuusia ja yhdistyksen kokouksessa käsitellään hallinnon asiakirjat selkeämmässä ja toimintaprosesseja tukevassa aikataulussa.
- Yhdistyksen johtosääntö uusittiin kesäkuussa 2022. Yhdistykselle laadittiin toimintakauden aikana toimintakäsikirja ja keskeisten prosessien kuvauksia, joita ylläpidetään yhdistyksen toimiston toimesta.
- COVID-19-pandemia vaikutti paljon yhdistyksen toimintaan ja siten myös talouteen. Tilaisuudet, jotka oli suunniteltu toteutettaviksi eri puolilla Suomea, jouduttiin siirtämään verkkototeutuksiksi. Tilaisuuksien tilavaroja siirrettiin eteenpäin, mikäli peruuttaminen ei ollut mahdollista. Yhdistyksen hankkeille haettiin mahdollisuuksien mukaan avustuksen käyttöajan pidentämistä. Yhdistys varautui toimintakaudella myös omistamansa huoneiston linjasaneeraukseen.

Yhdistyksen lausunnot 10/2020–09/2022

21.10.2020

Kannanotto koulutuspoliittiseen selontekoon, jatkuvan oppimisen uudistukseen sekä kotoutumispoliittiseen selontekoon.

29.10.2020

Lausunto sivistys- ja tiedejaostolle hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021.

4.11.2020

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

6.11.2020

Lausunto Opetushallitukselle kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen opetussuunnitelman perusteista.

16.11.2020

Vastaus sivistysvaliokunnan kysymyksiin hallituksen esityksestä oppivelvollisuuslaiksi ja kansanopistojen tehtävästä.

17.11.2020

Lausunto sivistys- ja tiedejaostolle hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021. Teema: Oppivelvollisuuden laajentamisen kustannukset ja miten ensi vuoden talousarvioesitykseen ja julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvien resurssien arvioidaan riittävän uusiin tehtäviin ja velvoitteisiin.

26.11.2020

Kannanotto opetus- ja kulttuuriministeriölle oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen siirtymävaiheen rahoitusratkaisusta.

1.12.2020

Kannanotto ministereille Andersson ja Saarikko. Talousarvioesitys 2021 ja kansanopistojen yhteiskunnalliset sivistystehtävät.

4.12.2020

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksesta eräiden valtioneuvoston asetusten muuttamisesta liittyen oppivelvollisuuden laajentamiseen ja tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen.

28.12.2020

Esitys opetus- ja kulttuuriministeriölle kansanopistojen vapaan sivistystyön oppivelvollisille suunnatun koulutuksen oppimateriaalikustannusten huomioimisesta osana oppivelvollisuusuudistusta.

YHDISTYKSEN LAUSUNNOT VUONNA 2021

15.1.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamiseksi.

25.1.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi.

1.3.2021

Lausunto Opetushallitukselle luonnoksesta tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiksi.

12.3.2021

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen selonteoksi kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista.

12.3.2021

Lausunto Opetushallitukselle aikuisten perusopetuksen päätösarvioinnin kriteeriluonnoksesta.

15.3.2021

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta.

26.3.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

30.3.2021

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta.

1.4.2021

Vaikutusarvio opetus- ja kulttuuriministeriölle koronaepidemian vaikutuksista kansanopistojen toimintaan v. 2021 ja toimintaedellytyksiin sekä esitykset vaikutusten kompensoimiseksi.

9.4.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi opintotukilain muuttamisesta.

9.4.2021

Esitys opetus- ja kulttuuriministeriölle vuoden 2022 rahoitusperusteeksi koronavirusepidemian vaikutusten vähentämiseksi.

15.4.2021

Kannanotto koronaepidemian vaikutuksista kansanopistojen toimintaan ja toimintaedellytyksiin.

15.4.2021

Esitykset julkisen talouden suunnitelman 2022—2025 ja vuoden 2021 toisen lisätalousarvion valmisteluun.

26.4.2021

Lausunto sivistysvaliokunnalle valtioneuvoston koulutuspolitiikasta selonteosta.

3.5.2021

Esitykset valtion talousarvioon 2022.

5.5.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta.

7.5.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelmasta.

7.5.2021

Kannanotto Opetushallitukselle kansanopistojohdon näkemyksistä koronavirusepidemian aiheuttaman oppimisvelan kuromiseksi.

11.5.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle kansanopistojen etäopetuksen rajaamisen poistoa koskevien säädösten jatkamisen tarpeesta määräaikaisen poikkeusasetuksen päättymisajankohdan 31.8.2021 jälkeen.

12.5.2021

Kannanotto opetusministerille vuoden 2021 kolmannesta lisätalousarviosta ja tuesta koronavirusepidemiasta elpymiseksi.

14.5.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta.

19.5.2021

Lausunto sivistysvaliokunnalle valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022—2025.

19.5.2021

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

7.6.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamisesta.

9.6.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle ammatillisten perustutkintojen yhteisistä tutkinnon osista.

16.6.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoituksesta.

18.6.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta.

9.8.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain 10 §:n muuttamisesta.

20.8.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

20.8.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksesta eräksi valtioneuvoston sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksiksi liittyen perusopetuksen jälkeisten koulutusten haku ja valintaperusteisiin.

27.8.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta.

30.8.2021

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppilas- ja opiskelija-huoltolain, terveydenhuoltolain sekä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.

31.8.2021

Suomen Kansanopistoyhdistyksen viestit hallituksen budjettiriiheen 7.-8.9.2021.

15.9.2021

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain 10 §:n muuttamisesta.

5.10.2021

Kannanotto sivistysvaliokunnalle valtioneuvoston selonteosta kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista.

14.10.2021

Lausunto Opetushallitukselle kansallisesta lukutaitostrategiasta 2030.

15.10.2021

Lausunto ehdotuksesta eräiksi valtioneuvoston sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksiksi liittyen perusopetuksen jälkeisten koulutusten haku- ja valintaperusteisiin.

20.10.2021

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi.

20.10.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle opetus- ja kulttuuri-ministeriön asetuksesta eräiden oppilailta ja opiskelijoilta perittävien maksujen perusteista annetun opetusministeriön asetuksen 2 §:n muuttamisesta.

20.10.2021

Lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022.

1.11.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksista valtioneuvoston asetuksiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamiseksi.

1.11.2021

Lausunto sivistysvaliokunnalle esityksestä eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta.

23.11.2021

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 25 §:n muuttamisesta.

29.11.2021

Lausunto luonnoksesta kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiksi 2021.

YHDISTYKSEN LAUSUNNOT VUONNA 2022

4.2.2022

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

7.3.2022

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta.

30.3.2022

Esitys korkeakouluun valmistavan koulutuksen kokeilusta kansanopistoissa tiede- ja kulttuuriministerille.

5.4.2022

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta.

7.4.2022

Kansanopistoyhdistys esittää lisärahoitusta Ukrainan pakolaisten vapaan sivistystyön koulutuksen järjestämiseksi.

25.4.2022

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta.

26.4.2022

Lausunto sivistysvaliokunnalle valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023–2026.

4.5.2022

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi valmiuslain ja asevelvollisuuslain 79 §:n muuttamisesta.

5.5.2022

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

20.5.2022

Lausunto Opetushallitukselle luonnoksesta kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnon perusteiksi.

10.6.2022

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

14.6.2022

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, oppivelvollisuuslain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.

27.6.2022

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi.

1.7.2022

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturvaoikeutta koskevaksi lainsäädännöksi.

5.8.2022

Lausunto sisäministeriölle vastaanottolakia koskevilta osin luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta.

5.8.2022

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaan-

otosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta koskemaan tilapäistä suojelua.

12.8.2022

Esitys tilapäistä suojelua saavien Ukrainan pakolaisten maksuttoman opiskelun järjestämiseen liittyen opetus- ja kulttuuriministeriölle ja työ- ja elinkeinoministeriölle.

Yhdistyksen tilaisuudet

10/2020–09/2022

7.10.2020

Kohti sosiaalipedagogista toimintakulttuuria
vapaassa sivistystyössä, ensimmäinen osio
16 osallistujaa

28.10.2020

Oppivelvollisuuden työpaja
66 osallistujaa

29.10.2020

Sospeva-hankkeen päätösseminaari
49 osallistujaa

3.11.2020

Turvallinen Opisto ensiapukoulutus
15 osallistujaa

4.11.2020

Turvallinen Opisto: Turvallisuuden hallintamalli
19 osallistujaa

11.11.2020

Kansanopistokahvit
10 osallistujaa

19.11.2020

Kansanopistojen hallinto- ja talouspäivä 2020
130 osallistujaa

1.12.2020

Oppivelvollisten koulutuksen työpaja
21 osallistujaa

7.12.2020

Oppivelvollisten koulutuksen työpaja
21 osallistujaa

14.12.2020

Etätyö ja hyvinvoinnin hallinta
25 osallistujaa

15.12.2020

”Opiskelijavuosien ennakointi” Ammatillista
koulutusta järjestäville kansanopistoille
43 osallistujaa

16.12.2020

Kansanopistokahvit
13 osallistujaa

19.1.2021

Oppivelvollisten koulutuksen työpaja
19 osallistujaa

9.2.2021

Oppivelvollisten koulutuksen työpaja
15 osallistujaa

17.2.2021

Jatkuvan oppimisen uudistus ja
kansanopistojen tehtävät
Jatkuva oppiminen mahdolliseksi kaikille -webinaari
34 osallistujaa

16.3.2021

Oppivelvollisten koulutuksen työpaja
20 osallistujaa

17.3.2021

Turvallinen opisto -hankkeen koulutus
16 osallistujaa

18.3.2021

Hakeva toiminta, kumppanuudet ja
alueellinen yhteistyö
Jatkuva oppiminen mahdolliseksi kaikille -webinaari
50 osallistujaa

23.3.2021

Kansanopistojen rehtoripäivä
87 osallistujaa

7.4.2021

Kansanopistojen raportointityöpaja
48 osallistujaa

12.4.2021

Oppivelvollisten koulutuksen työpaja
15 osallistujaa

22.4.2021

Osaamisperusteisuuden ja oppimisen
arvioinnin työpaja
43 osallistujaa

5.5.2021

Ammatillisen koulutuksen vertaismentorointipäivä
19 osallistujaa

5.5.2021

Kansanopisto-brändäyksen lanseeraustilaisuus
50 osallistujaa

11.5.2021

Tuva-webinaari kansanopistoille
21 osallistujaa

12.5.2021

Turvallinen opisto -webinaari
(asumisen turvallisuus ja vastuukysymykset)
57 osallistujaa

18.5.2021

Digitaitojen valtakunnallinen
osaamismerkkijärjestelmä
Webinaari
14 osallistujaa

25.5.2021

ePerusteet - Kansanopistojen
opetussuunnitelmapohjan käyttö
Verkkokoulutus
13 osallistujaa

19.8.2021

Opistovuosi oppivelvollisille
– webinaari nuorisoalan toimijoille
62 osallistujaa

2.9.2021

Kohti sosiaalipedagogista toimintakulttuuria,
3. jakso
Verkkoluento
11 osallistujaa

7.9.2021

Opistovuosi oppivelvollisille
Verkkotyöpaja
17 osallistujaa

15.9.2021

Kansanopisto-opiskelijan opiskelijakortti
Webinaari
31 osallistujaa

16.9.2021

Aikuisten perusopetus kansanopistossa
-ajankohtaisiltapäivä (1)
Webinaari
61 osallistujaa

22.9.2021

Kansanopistojen ammatillisen koulutuksen
5. vertaismentorointipäivä
27 osallistujaa

24.9.2021

Infowebinaari maahanmuuttajien
koulutuksen rahoituksesta
61 osallistujaa

29.9.2021

Kansanopistokokous
54 osallistujaa

29.9.2021

Kansanopistoyhdistyksen vuosikokous
42 osallistujaa

6.10.2021

Opistovuosi-opiskelijoiden rekrytointi
Webinaari
40 osallistujaa

14.10.2021

Aikuisten perusopetus kansanopistossa
-ajankohtaisiltapäivä (2)
Webinaari
34 osallistujaa

10.11.2021

Aikuisten perusopetus kansanopistossa
-ajankohtaisiltapäivä (3)
Webinaari
40 osallistujaa

30.11.2021

Kansanopistojen hallinto- ja talouspäivä
104 osallistujaa

25.1.2022

Kansanopistot-brändiwebinaari
17 osallistujaa

26.1.2022

Webinaari Opistovuosi-koulutukseen
hakijalta pyydettävistä lisätiedoista
27 osallistujaa

31.1.2022

Kansanopistot oppivelvollisten
koulutusten toteuttajina, Osio 1
Koulutuspäivä 1
32 osallistujaa

4.2.2022

Infowebinaari kansanopistoille:
Etsivä nuorisotyö ja uusi yhteydenottojärjestelmä
21 osallistujaa

10.2.2022

Kansanopistot-brändiwebinaari
20 osallistujaa

15.2.2022

Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten
toteuttajina, Osio 1
Koulutuspäivä 2
27 osallistujaa

15.2.2022

Webinarium för studiehandledare:
Folkhögskoleåret för läropliktiga i folkhögskolan
2 osallistujaa

16.2.2022

Webinaari opinto-ohjaajille:
Opistovuosi oppivelvollisille -koulutus
65 osallistujaa

17.2.2022

Webinarium för studiehandledare:
Folkhögskoleåret för läropliktiga i folkhögskolan
3 osallistujaa

16.3.2022

Webinaari kansanopistojen ja Maahanmuutto-
viraston yhteistyöstä
49 osallistujaa

17.3.2022

Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten
toteuttajina, Osio 1
Koulutuspäivä 3
22 osallistujaa

1.4.2022

Kansanopistojen kustannusraportoinnin työpaja 1
47 osallistujaa

4.4.2022

Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksen
päättymisvaiheen keskeiset asiat
36 osallistujaa

7.4.2022

Kansanopistojen kustannusraportoinnin työpaja 2
23 osallistujaa

8.4.2022

Kansanopistojen ja Maahanmuuttoviraston
ajankohtaiswebinaari
46 osallistujaa

12.4.2022

Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten
toteuttajina, Osio 2
Koulutuspäivä 1
15 osallistujaa

21.4.2022

Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen
ammatillisesta koulutuksesta
Seminaari
42 osallistujaa

4.5.2022

Kansanopistojen rehtoripäivä
53 osallistujaa

5.5.2022

Kansanopistojen TUVa-webinaari
25 osallistujaa

9.5.2022

Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksen arviointi
Webinaari
26 osallistujaa

10.5.2022

Vihreä siirtymä kansanopistossa
Webinaari
28 osallistujaa

11.5.2022

Verkkokeskustelu kotoutumiskoulutuksen
opetussuunnitelmasta
15 osallistujaa

19.5.2022

Webinaari Migrin kanssa ukrainalaisten
vastaanoton tilanteesta
34 osallistujaa

9.-10.8.2022

Kansanopistopäivät: Hyvinvoiva yhteisö, Varala
103 osallistujaa

17.8.2022

Verkkokeskustelu kotoutumiskoulutuksen
opetussuunnitelman uudistuksesta
6 osallistujaa

PÄHKINÄNKUORESSA

JÄSENTEN
MÄÄRÄ **74**

toimintakauden lopussa

KUNNIAJÄSENIÄ 12

**KUNNIA- JA
ANSIOMERKIT**

Myönnetty
yhteensä

163

- Kunniamerkit 13
- Kultaiset ansiomerkit 23
- Hopeiset ansiomerkit 52
- Pronssiset ansiomerkit 75

TILAISUUDET

97 joista
3 läsnäpahtumana ja
94 verkossa

Osallistujia yhteensä

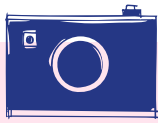
2317

**LAUSUNNOT
JA KANNANOTOT 71**

50 Yhdistyksen työryhmiin
osallistuneiden
henkilöiden määrä.

korkeakoulutuksen saavutettavuus oppimisen
kansanopistojen rahoitus
Kansanopistot-brändityö
TUVA koulutuksellinen tasa-arvo sivistystehtävien hoitaminen
ansiomerkkit ekosiaalinen sivistys
pohjoismainen yhteistyö edunvalvonta
säädösmuutokset COVID-19 tietoperusteisuus Ukrainan sota ohjauksellisuus
kansanopistojen tunnettuus VAPAA SIVISTYSTYÖ vaalit
maahanmuuttajakoulutus sosiaalipedagogiikka perustaidot
Opistovuosi oppivelvollisille KOSKI oppivelvollisuus
sivistyspedagogiikka opitun tunnustaminen

TIEDOTUS

- ▶ Painetut julkaisut 6 kpl.
- ▶ Uutiskirjeiden määrä 22 kpl, tilaajia 549.
- ▶ Messut: Studia-messut, Nuori2022-tapahtuma.
- ▶ Kampanjat: Opistovuosi 2–3/22 ja Opi itsesi elämässä eteenpäin kansanopistossa 8/22.
- ▶ Markkinointivideot: 10 kpl (sis. saman videon tekstitetty ja ruotsinnetut versiot).
- ▶ Uusi Kansanopistot-brändi valmistui opistojen käyttöön vuonna 2021. Kansanopistot-brändikirja julkaistiin ja painettiin molemmilla kotimaisilla kielillä ja jaettiin kansanopistoille.

SOSIAALISEN MEDIAN KANAVAT

PROJEKTIT

2018–2020

Sosiaalipedagoginen ohjaus vapaan sivistystyön oppilaitoksissa (Sospeva) – kohti osallisuutta ja merkityksellistä elämää -yhteishanke

2019–2021

Kansanopistot aikuisten digitaalisten taitojen ja perustaitojen vahvistajana

2019–2021

Turvallinen opisto – kansanopistojen henkilöstö kokonaisturvallisuutta rakentamassa

2020–2021

Osaamisperusteisuus vapaassa sivistystyössä

2020–2022

Osaamisperusteisuus ja osaamisen arviointi

2020–2022

Kohti sosiaalipedagogista toimintakulttuuria vapaassa sivistystyössä

2020–2022

Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta

2020–2022

Kansanopistojen oppivelvollisuus-koulutuksen kehittäminen

2021–2023

Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten toteuttajina

2022–2023

Tienviitat vihreään siirtymään kansanopistossa

pulmat

etäopetus

ammatillinen koulutus

aikuisten perusopetus

yhteisöllisyys

dialogisuus kotoutuminen

Agenda 2030 jatkuva oppiminen

strategian päivitys viestinnän uudistus

uuden laajentaminen uudistava oppiminen

lukutaitokoulutus syväsisivistys

Suomen Kansanopistoyhdistys
- Finlands Folkhögskolförening
ry

Tilinpäätös ajalta 1.1. - 31.12.2021

Arkistoviite: 2021-004

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/0e3bbd0a-f1ed-43df-b11a-564ae75f578e>

VISMA Sign
www.vismasign.com

TULOSLASKELMA

1.1.2021 - 31.12.2021 1.1.2020 - 31.12.2020

T U L O S L A S K E L M A

Varsinainen toiminta		
Tuotot	121 276,11	114 659,16
Kulut		
Henkilöstökulut	-213 603,10	-277 806,67
Poistot ja arvonalentumiset	-2 009,53	-2 185,68
Muut kulut	-226 992,42	-206 752,02
Tuotto-/kulujaama	-321 328,94	-372 085,21
Varainhankinta		
Tuotot	302 500,06	325 000,04
Kulut	-5 721,20	-4 593,60
Tuotto-/kulujaama	296 778,86	320 406,44
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	0,00	1 992,02
Kulut	-1 432,12	0,00
Tuotto-/kulujaama	-1 432,12	1 992,02
Yleisavustukset	109 000,00	106 000,00
Tilikauden tulos	83 017,80	56 313,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	83 017,80	56 313,25

Arkistoviite: 2021-004

3

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fii/document-check/0e3bbd0a-f1ed-43df-b11a-564ae75f578e>

VISMA Sign
 www.vismasign.com

TASE	31.12.2021	31.12.2020
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	10 392,22	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	10 392,22	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	5 500,41	6 557,39
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5 500,41	6 557,39
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	67 160,80	67 160,80
Sijoitukset yhteensä	67 160,80	67 160,80
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	83 053,43	73 718,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Tavarat	4 620,00	7 880,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	4 620,00	7 880,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 371,43	3 166,40
Siirtosaamiset	98 340,75	5 454,70
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	101 712,18	8 621,10
Rahat ja pankkisaamiset	674 617,78	719 675,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	780 949,96	736 176,31
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	864 003,39	809 894,50

TASE	31.12.2021	31.12.2020
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot		
Rahasto 1	27 432,85	27 432,85
Muut rahastot yhteensä	27 432,85	27 432,85
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	386 850,39	330 537,14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	83 017,80	56 313,25
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	497 301,04	414 283,24
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	262 150,03	293 419,50
Ostovelat	66 545,04	24 564,75
Muut velat	6 806,90	19 683,67
Siirtovelat	31 200,38	57 943,34
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	366 702,35	395 611,26
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	366 702,35	395 611,26
V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä	864 003,39	809 894,50

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2021

Tilinpäätös on laadittu valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksestä esittävistä tiedoista säädettyjen 2 ja 3 lukujen pienyrittäjänsääntöä noudattaen.

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Käyttöomaisuus on kirjattu hankintamenon mukaisesti. Saamiset ja velat on arvostettu nimellisarvoon. Toiminnanaloille on kohdennettu toiminnanalan erilliskulut.

Poistot on laskettu EVL:n enimmäispoiston mukaisesti 25 % hankintamenosta.

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	2021	2020
SKY-rahasto	27 432,85	27 432,85
Siirto rahastoon	0,00	0,00
	27 432,85	27 432,85
Toimintapääoma 1.1.	386 850,39	330 537,14
Tilikauden tulos	83 017,80	56 313,25
Toimintapääoma 31.12.	469 868,19	386 850,39

HENKILÖSTÖKULUT

Toimihenkilöitä yhdistyksessä oli vuonna 2021 keskimäärin 4 ja vuonna 2020 heitä oli 4.

	2021	2020
Palkat ja palkkio	177 830,69	242 923,50
Eläkekulut	31 371,01	30 541,16
Muut henkilösivukulut	4 401,40	4 342,01

Hallituksen jäsenille on toimintavuoden aikana maksettu yhteensä 12 410 euroa.

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Paikka: Helsinki

Aika: _____.____._____

Helena Ahonen
PuheenjohtajaHenrik Grönroos
Hallituksen jäsenSirkka Hokkanen
Hallituksen jäsenUlla Huhtilainen
Hallituksen jäsenJuha Kaivola
Hallituksen jäsenTatja Karvonen
Hallituksen jäsenJaana Laitila
Hallituksen jäsenAri-Pekka Lundén
Hallituksen jäsenTeijo Mathlin
Hallituksen jäsenKyösti Nyssölä
Hallituksen jäsenJukka Palola
Hallituksen jäsenSara Riska
Hallituksen jäsenJukka Tammissuo
Hallituksen jäsenTytti Pantsar
Toiminnanjohtaja**Tilinpäätösmerkintä**

Olemme tänään antaneet tiintarkastuksesta kertomuksen.

Paikka: Helsinki

Aika: _____.____._____

Asko Vuorenalusta
KHT

Arkistoviite: 2021-004

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/0e3bbd0a-f1ed-43df-b11a-564ae75f578e>7
VISMA Sign
www.vismasign.com

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista**Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa****Tilinpäätös**

Tilinpäätös ja tase-erittely

Tiliuettelo ja saldoluettelot

Tilikohtainen tuloslaskelma

Tilikohtainen tase

Tiliuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Palkkakirjanpito

Tositteet

Automaattiset tilinpäätöskirjaukset	1 - 2
Jaksotukset	1 - 2
Kuitit receiptcam	1 - 108
Muut	1 - 65
Myyntilasku	1 - 329
Myyntisuoritus	1 - 324
Ostolasku	1 - 1638
Ostosuoritus	1 - 293
Palkat	2 - 122
Pankki	1 - 92

Arkistoviite: 2021-004

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/0e3bbd0a-f1ed-43df-b11a-564ae75f578e>

8
VISMA Sign
www.vismasign.com

Hallinnon kertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2021

JÄSENET

Suomen Kansanopistoyhdistykseen kuului vuoden 2021 päättyessä 74 kansanopistojen ylläpitäjää.

Yhdistyksen kutsuttuina kunniajäseninä olivat kertomuskauden päättyessä seuraavat, kansanopistotyössä erityisen ansioituneet henkilöt:

Björkstrand, Gustav, docent
Launonen, Eva, rehtori
Fagerlund, Sten-Erik, rektor
Lehtinen, Veli, yhteiskuntatieteiden maisteri
Gustafsson, Jukka, kansanedustaja
Lipasti, Esa, opetusneuvos
Isohookana-Asunmaa, Tytti, dosentti
Pietikäinen, Margareta, rektor
Kiuru, Sakari, pääjohtaja
Tiensuu, Kyllikki, professori
Kauppinen, Liisa, järjestöneuvos
Tuomisto, Jukka, professori
Vihriälä, Jukka, valtiopäiväneuvos

Yhdistyksen kunniapuheenjohtajana on opetusneuvos Ville Marjomäki, hän on yhdistyksen historian toinen tämän arvonosoituksen saanut henkilö.

Yhdistyksen hallitus myönsi opistojen ylläpitäjien hakemuksesta kertomuskauden aikana 3 kunniamerkkiä ansiokkaasta toiminnasta kansanopistotyön hyväksi sekä 12 kultaista ansiomerkkiä, 32 hopeista ansiomerkkiä ja 39 pronssista ansiomerkkiä. Kultainen ansiomerkki voidaan myöntää vähintään 30 vuotta, hopeinen vähintään 20 vuotta ja pronssinen vähintään 10 vuotta ansiokasta kansanopistotyötä tehneille opistojen työntekijöille.

Yhdistyksen jäsenmaksun määräytymisperuste uudistettiin vuoden 2017 vuosikokouksessa ja uusi jäsenmaksuperuste otettiin käyttöön vuonna 2018. Vuosikokous vahvisti saman perusteen myös vuodelle 2021. Se on ollut seuraava:

Jäsenmaksu katetaan perusmaksulla sekä vapaan sivistystyön valtionosuussuoritteiden mukaisella

osuudella. Perusmaksu lasketaan niistä koululakien eri koulutuksista, joihin jäsen saa valtionosuutta kyseiselle vuodelle Opetushallituksen rahoitusraportin mukaan. Perusmaksussa huomioitavia osia ovat siis vapaa sivistystyö (kaikki jäsenet), ammatillinen koulutus, perusopetus, lukiokoulutus. Kutakin koulutusmuotoa kohden vahvistettiin perusmaksuksi 700 euron suuruinen osa. Loppuosa jäsenmaksuista katetaan vapaan sivistystyön valtionosuussuoritteiden mukaisella osuudella.

Vuosikokous vahvisti talousarvion käsittelyn yhteydessä jäseniltä kerättävien jäsenmaksujen yhteissummaksi 295 000 euroa.

HALLINTO

Kansanopistoyhdistyksen vuosikokous järjestettiin 29.9.2021 klo 15.00–16.34 teknisesti Mikkilissä Suomen Nuorisopistolla (Paukkulantie 22). Koronavirusepidemian vuoksi yhdistyksen hallituksen vahva suositus vuosikokouksessa oli, että vuosikokoukseen osallistutaan etäyhteyksin. Kokoukseen osallistui 28 yhteisöjäsenien valtuuttamaa edustajaa. Suomen Kansanopistoyhdistyksen nykyisten sääntöjen mukaisesti yhdistyksen jäsenyhteisöä voi yhdistyksen kokouksessa edustaa jäsenyhteisön valtuuttama henkilö (2§). Jäsenyhteisön valtuuttamalla edustajalla on yksi ääni (7§).

Yhdistyksen hallituksessa oli vuonna 2021 12 varsinaista jäsentä ja puheenjohtaja. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja oli rehtori Helena Ahonen ja varapuheenjohtajina rektor Henrik Grönroos ja rehtori Juha Matti Holopainen. Hallitus kokoontui vuoden 2021 aikana kahdeksan (8) kertaa ja sen työvaliokunta kolme (3) kertaa. Lisäksi vuoden aikana annettiin runsaasti lausuntoja, jotka käsiteltiin osin sähköpostikokouksissa. Sähköpostikokouksia pidettiin kuusi (6). Hallituksen ja sen työvaliokunnan esittelijänä toimi toiminnanjohtaja Tytti Pantsar 23.5. saakka ja Minna Nieminen 9.8. alkaen sekä sihteerinä koordinaattori Mirka Råback 26.9. saakka ja koordinaattori Anni Henricson 27.9. alkaen.

Yhdistyksen ruotsinkielisestä toiminnasta vastasi hallituksen asettama ohjausryhmä. Ohjausryhmän puheenjohtaja oli varapuheenjohtaja, rehtori Henrik Grönroos.

Vuoden 2021 aikana toimi seitsemän (7) hallituksen asettamaa muuta työryhmää. Lisäksi vuosikokous asetti vaalivaliokunnan valmistelevaan vuoden 2021 vuosikokouksessa tehtäviä henkilövalintoja.

HALLITUS 2021

Puheenjohtaja:

Helena Ahonen, rehtori, STEP-koulutus

Varapuheenjohtajat:

Henrik Grönroos, rehtori, Västra Nylands folkhögskola
Juha Matti Holopainen, rehtori, Laajasalon opisto

Jäsenet:

Susann Friman, rehtori, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby
Ulla Huhtilainen, rehtori, Joutsenon Opisto
Sirikka Hokkanen, vararehtori, Karstulan Evankelinen Opisto
Juha Kaivola, pedagoginen rehtori, Turun kristillinen opisto
Tatja Karvonen, rehtori, Peräpohjolan Opisto
Jaana Laitila, rehtori, Alkio-opisto
Ari-Pekka Lundén, rehtori, Kiljavan opisto
Kyösti Nyyssölä, rehtori, Etelä-Pohjanmaan Opisto
Jukka Palola, rehtori, Jämsän Kristillinen Kansan-opisto
Jukka Tammisuo, rehtori, Suomen Nuoriso-opisto

Esittelijä:

toiminnanjohtaja Tytti Pantsar (23.5.2021 saakka)
toiminnanjohtaja Minna Nieminen (9.8.2021 alkaen)

Sihteeri:

koordinaattori Mirka Råback (26.9.2021 saakka)
koordinaattori Anni Henricson (27.9.2021 alkaen)

TYÖVALIOKUNTA 2021

Puheenjohtaja:

Helena Ahonen, STEP-koulutus

Jäsenet:

Henrik Grönroos, Västra Nylands folkhögskola
Juha Matti Holopainen, Laajasalon opisto
Jaana Laitila, Alkio-opisto
Ari-Pekka Lundén, Kiljavan opisto

HENKILÖSTÖ

Yhdistyksen palveluksessa ovat vuonna 2021 työskennelleet:

toiminnanjohtaja Tytti Pantsar (23.5.2021 saakka)
toiminnanjohtaja Minna Nieminen (9.8.2021 alkaen)
koordinaattori Mirka Råback (26.9.2021 saakka)
suunnittelija Anni Henricson (koordinaattorina 27.9.2021 alkaen)
suunnittelija Erja Veivo (8.11.2021 alkaen)
korkeakouluharjoittelija Melina Rauhala (1.4.–30.6.2021)
järjestösihteeri Karita Kulmala (26.4.–4.5.2021)
järjestösihteeri Noora Pesonen (18.10.2021 alkaen)

Projektitehtäviä on hoitanut osa-aikaisesti asiantuntija Hannu Salvi. Lisäksi hankkeissa on työskennellyt oman työnantajansa lukuun useita kansanopistokentän ja muita asiantuntijoita.

TALOUS

Yhdistyksen kirjanpitoa on hoitanut Greenstep Oy. Toiminnasta aiheutuneet kulut on katettu varainhankinnan tuotoilla (302 500,06 euroa), projekti- ja hankkeavustuksilla (65 652,47 euroa), varsinaisen toiminnan tuotoilla (55 623,66 euroa) ja yleisavustuksella (109 000 euroa).

Projektiaavustuksia on saatu Opetushallitukselta ja opetus- ja kulttuuriministeriöltä seuraaviin hankkeisiin:

- Turvallinen-opisto – kansanopistojen henkilöstö kokonaisturvallisuutta rakentamassa
- Kansanopistot aikuisten digitaalisten taitojen ja perustaitojen vahvistajana
- Kohti sosiaalipedagogista toimintakulttuuria vapaassa sivistystyössä

- Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta
- Kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksen kehittäminen
- Kansanopistot oppivelvollisten koulutuksen toteuttajina

Tilikauden tulos 83 017,80 euroa ylijäämäinen.

Vuonna 2021 muutoksia toimintaan ja talouteen aiheutti koronavirusepidemia. Siitä johtuen yhdistyksen toimintasuunnitelmassa suunniteltuja toimintoja jouduttiin muuttamaan huomattavasti. Yhdistyksen tapahtumista suuri osa toteutettiin verkkoyhteyksin. Hankkeiden toimenpiteet jaksottuivat suunniteltua pidemmälle ajalle, ja Kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksen kehittäminen -hankkeelle haettiin jatkoaikaa, jotta sen toteutusta voitaisiin jatkaa vuonna 2022. Kohti sosiaalipedagogista toimintakulttuuria vapaassa sivistystyössä -hankkeelle haettiin myös jatkoaikaa keväälle 2022. Yhdistyksen vuotuinen suuri tilaisuus Kansanopistopäivät siirrettiin jälleen seuraavaan vuoteen. Hallinnon kokoukset pidettiin etäyhteyksin.

Yhdistyksen toimintaan ja talouteen vaikuttivat myös muutokset sen henkilöstössä. Yhdistyksen henkilöstömuutosten vuoksi henkilöstökustannukset jäivät edellistä vuotta ja budjetoitua pienemmiksi. Tilinpäätöksessä on myös oikaistu vuoden 2020 tilinpäätöksessä ollutta lomapalkkamenoa.

Yhdistyksen omistuksessa olevaan huoneistoon kohdentui linjastosaneeraus kesäkuusta 2021 alkaen. Huoneiston vuokratuotot jäivät tästä syystä aiempia vuosia pienemmiksi. Yhdistyksen taloudessa pyrittiin varautumaan huoneistoon kohdistuvan linjastosaneerauksen aiheuttamiin huomattaviin kuluihin sekä huoneiston muista perusparannuksista aiheutuviin kuluihin, jotka kohdentuvat tuleville vuosille.

Vuoden 2021 tilit ja toiminnan tarkastivat KHT Asko Vuorenalusta ja hallintojohtaja Tapio Tähtinen.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Kansanopistoyhdistys-Finlands Folkhögskolförening ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Suomen Kansanopistoyhdistys-Finlands Folkhögskolförening ry:n (Y-tunnus 0202143-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2021–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toiminnanjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka he katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toiminnanjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että

virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäyttöön voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toiminnanjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää hallinnon kertomukseen tilikaudelta sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea hallinnon kertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko kertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko hallinnon kertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että hallinnon kertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että hallinnon kertomus on laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että hallinnon kertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, huhtikuun 22. päivänä 2022

Asko Vuorelanta

Asko Vuorelanta, KHT

Mäkitorpantie 17 E 40

00640 Helsinki

TOIMINNANTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry:n jäsenille

Olen tarkastanut Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry:n (Y-tunnus 0202143-8) tilinpäätöksen, kirjanpidon ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2021-31.12.2021 toiminnantarkastajana. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot.

Hallituksen ja toiminnanjohtajan vastuu

Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallituksen ja toiminnanjohtajan on huolehdittava kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Toiminnantarkastajan velvollisuudet

Toiminnantarkastajan tehtävä on arvioida yhdistyksen hallinnon järjestämistä, kirjanpidon ja tilinpäätöksen yleistä asianmukaisuutta, johdon saamien etuuksien ja lähipiiritoimien asianmukaisuutta sekä jäsenten yhdenvertaisen kohtelun toteutumista. Toiminnantarkastuksessa tarkastetaan yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa toiminnantarkastusaineistoa.

Toiminnantarkastuslausunto

Tarkastuksen perusteella totean, että tilinpäätös perustuu kirjanpitoon ja sisältää olennaisilta osin yhdistyksen tulot, menot, varat, oman pääoman, velat ja yhdistyksen antamat vakuudet. Tarkastuksessa ei ole havaittu, että hallituksen jäsen tai toimihenkilö olisi syylistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, eikä ole havaittu, että johtoon kuuluva tai toimihenkilö olisi rikkonut yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilinpäätös voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus voidaan myöntää hallituksen jäsenille, toiminnanjohtajalle ja muille tilivelvollisille tarkastamaltani tilikaudelta.

Helsingissä, huhtikuun 22. päivänä 2022

Tapio Tähtinen
toiminnantarkastaja

Hallituksen esitys jäsenmaksuksi vuodelle 2023

ESITYS:

Nykyiset jäsenmaksuperusteet otettiin käyttöön vuonna 2018. Hallitus esittää vuosikokoukselle, että jäsenmaksuperuste pidetään vuonna 2018 käyttöön otetun järjestelmän mukaisena.

1. Jäsenmaksu katetaan perusmaksulla sekä vapaan sivistystyön valtionosuussuoritteiden mukaisella osuudella.
2. Perusmaksu lasketaan niistä koululakien eri koulutuksista, joihin jäsen saa valtionosuutta kyseiselle vuodelle Opetushallituksen rahoitusraportin mukaan.
3. Vuosikokous vahvistaa hallituksen esityksestä perusmaksuissa huomioitavien osien suuruuden ja talousarvion käsittelyn yhteydessä jäseniltä kerättävien jäsenmaksujen summan.
4. Hallitus esittää vuosikokoukselle, että vuoden 2023 jäsenmaksussa perusmaksussa eri koululakien mukaisista, jäsenten vuonna 2023 saamista valtionosuuksista huomioitava osuus on 700 euroa kustakin.

Esitys toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2023

TOIMINTASUUNNITELMAN LÄHTÖ- KOHTANA YHDISTYKSEN STRATEGIA

Kansanopistoyhdistyksen hallitus on tehnyt vuonna 2022 strategiatyötä ja uudistanut yhdistyksen strategian. Strategiassa kuvataan Suomen Kansanopistoyhdistyksen perustehtävä, strategiset painopistealueet ja yhdistyksen toimintatavat. Strategia on kokonaisuudessaan luettavissa Kansanopistoyhdistyksen kotisivuilta. Tämä toimintasuunnitelma on rakennettu strategisten painopistealueiden mukaan. Yhdistyksen hallituksen linjaamassa strategiassa painopisteitä on neljä. Ne on kuvattu lyhyesti alla. Painopistealueet kuvaavat sitä, mihin suuntaan Kansanopistoyhdistyksessä nähdään tärkeäksi kehittää kansanopistotyötä. Painopistealueille on asetettu lisäksi kehittämistavoitteita ajalle 2023–2026. Niitä konkretisoidaan toimintasuunnitelmassa yhden toimintavuoden tavoitteiksi.

YHDISTYKSEN STRATEGISET PAINOPISTEET:

Kansanopistot ovat uutta luovia ja kestäviä

Kansanopistot ovat kokeilevia, kehittäviä ja yhteiskuntaa uudistavia oppilaitoksia. Ne edistävät toiminnallaan kestävää tulevaisuutta, luovat edellytyksiä uudistavalle oppimiselle ja merkityksellisen elämän kokemiselle. Sivistyspedagogiikka ja yhteisöllisyys ovat kansanopistojen keskeiset työkalut, joilla tuetaan yhteiskunnan ja yksilöiden uudistumista.

Kansanopistoilla on tunnistettut tehtävät

Kansanopistoilla on merkittävä rooli suomalaisen yhteiskunnan sivistyksen ja hyvinvoinnin rakentajana. Ne edistävät ihmisen kasvamista täyteen potentiaaliin. Kansanopistot haluavat ottaa hoitaakseen uusia koulutustehtäviä. Ne asemoituvat vankemmin osaksi suomalaista koulutusjärjestelmää. Ne myös vaihtoehtoistavat, täydentävät ja tukevat suomalaista koulutusjärjestelmää. Ne osallistuvat suomalaisten koulutustason nostamiseen. Kansanopistot ja niiden tehtävät tunnetaan ja niitä arvostetaan.

Kansanopistot edistävät kaikkien mahdollisuuksia oppia

Kansanopistojen koulutus tukee kaikkien yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen. Olemme olemassa, jotta jokainen ihminen saisi tavoitella hyvää elämää oppimisen keinoin riippumatta siitä, mistä hän on tulossa tai mihin hän on menossa. Kansanopistojen koulutus tukee hyvinvoivaa kansalaisyhteiskuntaa sekä edistää demokratiaa ja yhteiskuntarauhaa. Kansanopistojen keskeisiä työkaluja ovat ohjauksellisuus ja opiskelijan aito kohtaaminen.

Kansanopistoverkosto on vahva

Kansanopistoilla on hyvät toimintaedellytykset tehtäviensä hoitamiseen. Niillä on tehtävien edellyttämät resurssit sekä edellytykset kehittyä ja uudistua. Kansanopistojen valtakunnallinen verkosto pysyy vahvana ja elinvoimaisena. Kansanopistojen toiminta tunnetaan laajasti, ja opistot toimivat aktiivisesti verkostoissa.

YHDISTYKSEN TOIMINTATAVAT:

Yhdistyksen strategia linjaa myös yhdistyksen toimintatapoja. Kansanopistoyhdistys haluaa toimia vaikuttavalla, uudistavalla ja kestävällä otteella kansanopistojen yhteistyötä rakentaen. Yhdistyksen toimintatavat on kuvattu alla. Toimintatavat ovat läsnä Kansanopistoyhdistyksen päätöksenteossa ja päivittäisessä työssä.

VAIKUTTAVA

- Osallistumme ennakkoivasti ja aloitteellisesti yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja säädös-hankkeisiin.
- Meillä on jatkuva ja tiivis yhteys viranomaisiin ja eduskuntaan.
- Vaikutamme yhdessä sidosryhmiemme kanssa. Osallistamme jäsenyhteisöjä vaikuttamistyöhön.
- Teemme kansanopistojen tarjoamia opiskelu-mahdollisuuksia tunnetuksi.

UUDISTAVA

- Ennakoimme kansanopistojen toimintaympäristön muutoksia ja tulevaisuuden tehtäviä.
- Vahvistamme kansanopistojen henkilöstön osaamista.

YHDISTÄVÄ

- Olemme jatkuvassa vuorovaikutuksessa opistokentän kanssa.
- Vahvistamme osaamisen jakamista kansanopistojen välillä.
- Jäsenpalvelumme vahvistavat kansanopisto-liikkeen yhteisyyttä.
- Edistämme hyvää hallintoa ja yhtenäisiä menettelytapoja kansanopistoissa.

KESTÄVÄ

- Meillä on hyvä ja osallistuva hallinto, jolla on tahto ylläpitää ja kehittää kansanopistoliikettä.
- Noudatamme hyvää hallintotapaa.
- Toimimme osallistavasti ja avoimesti.
- Meillä on osaava, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö ja tasapainoinen talous.

TOIMINTAKAUDEN 2023 TAVOITTEET JA KESKEISET TOIMENPITEET

KANSANOPISTOT OVAT UUTTA LUOVIA JA KESTÄVIÄ

Strategiset tavoitteet v. 2023–2026: Vaikutamme siihen, että kansanopistoilla on yhteiskuntaa uudistavia tehtäviä, ja vahvistamme kansanopistojen uudistumiskykyä. Teemme aktiivisesti yhdessä jäsentemme kansanopistojen sekä sidosryhmien kanssa tulevaisuustyötä. Ennakoimme toimintaympäristön muutoksia ja tunnistamme kansanopistojen uusia tehtäviä.

Vahvistamme kansanopistojen henkilöstön osaamista kaksoissiirtymässä (kestävyys ja digitaalisuus). Kansanopistoilla on kestävyystiekartta vuoteen 2025 mennessä ja keinot hiilijalanjäljen pienentämiseen. Mallinamme sosiaalisen kestävyyden näkökulmasta kansanopistojen kädenjälkeä.

Kehitämme sivistyspedagogiikkaa huomioiden uudistava oppiminen, merkityksellinen elämä ja yhteisöllisyys. Tuemme digitaalisen osaamisen kehittämistä siten, että se tukee kansanopistojen pedagogista toimintakulttuuria.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET VUONNA 2023:

Teemme yhdessä kansanopistojen tulevaisuustyötä, lisäämme tulevaisuustietoisuutta ja osallistumme sivistyspoliittiseen keskusteluun esityksillämme.

Kansanopistoilla on yhteiskuntaa ja koulutusta uudistava rooli. Toimintakauden aikana vahvistamme kansanopistojen tulevaisuusosaamista ja teemme yhdessä kansanopistojen tulevaisuuskuvien määrittelyä. Tulevaisuustyön tarkoituksena on vahvistaa yhdessä ja yhteisönä kansanopistokentän kanssa uudistavaa ja kestävää toimintakulttuuria sekä jäsentää kansanopistojen tulevia tehtäviä ja niiden merkitystä koulutusjärjestelmässä ja yhteiskunnassa.

Toimintaympäristön muuttuessa tutkintokeskeisten opiskelumuotojen rinnalla korostuvat muut tavat

oppia ja sivistyä. Yhä enemmän tarvitaan uudenlaisia koulutuspalveluja, jotka yhdistävät erilaisia koulutusmuotoja ja toteutustapoja. Kansanopistot ovat koulutuksen järjestäjinä joustavia, ja ne voivat vastata tähän muutostarpeeseen. Toisaalta toimintaympäristön muutokset edellyttävät muutoksia kansanopistojen koulutustarjonnassa. Yhdistys tukee vuonna 2023 kansanopistoja uudenlaisten kokonaisuuksien suunnittelussa ja käynnistämisessä. Yhdessä tehtävän tulevaisuustyön tarkoituksena on kehittää myös kansanopistojen henkilöstön tulevaisuustaitoja ja tukea opistojohtoa strategisissa linjauksissa. Tätä työtä tehdään yhdistyksen koulutustilaisuuksissa, käynnistettävässä jatkuvan oppimisen hankkeessa ja yhdistyksen tuottamien materiaalien avulla.

Tulevaisuustyön ja uudenlaisten koulutusten rakentamisen tueksi tarvitaan myös ennakkointia ja suunnittelua tukevaa tietoa. Pyrimme toiminnallamme lisäämään kansanopistojen tulevaisuustietoisuutta. Teemme yhdistyksen strategian mukaista ennakkointityötä vuonna 2023 ja kehitämme yhdistyksen omia ennakkointimenetelmiä ja tiedonkeruuta. Tuemme kansanopistojen omaa tiedolla johtamista kokoamalla ja suodattamalla tietoa yhteisesti hyödynnettäväksi. Uudenlaisten koulutusten muotoilun tueksi kehitämme kansanopistojen alueellista koulutus- ja ohjauspalveluyhteistyötä, verkostoitumista ja kumppanuusosaamista. Osallistumme yhdistyksenä aktiivisesti sidosryhmäyhteistyöhön ja vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen yhteistyöhön.

Toimintavuonna 2023 vaikutamme aktiivisesti kansanopistojen asemaan ja tehtäviin suomalaisessa koulutusjärjestelmässä ja koulutuspolitiikassa. Osallistumme aktiivisesti eduskuntavaalien alla koulutuspoliittiseen keskusteluun. Vaikutamme eduskuntavaalien jälkeen hallitusohjelmaan siten, että se tunnistaa sivistystoimijoiden merkityksen ja kansanopistojen toimintamahdollisuudet. Kansanopistoyhdistys osallistuu keskusteluun seuraavilla teemoilla: 1) Vahvistetaan kansanopistojen tehtäviä suomalaisten koulutustason nostamisessa ja sujuvien siirtymien tukemisessa yhteistyössä muiden koulutusmuotojen kanssa toteuttamalla korkeakoulutukseen valmistavan koulutuksen kokeilu korkeakoulujen ja kansanopistojen yhteistyönä

sekä parantamalla oppivelvollisten mahdollisuuksia osallistua kansanopistojen koulutukseen 2) Taataan perustaidot kaikille kehittämällä vapaan sivistystyön oppilaitosten mahdollisuuksia tarjota nykyistä enemmän kansalaistaitojen (perustaidot ja digitaidot) koulutuksia ja opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksia 3) Mahdollistetaan onnistunut kotoutuminen vahvistamalla vapaan sivistystyön oppilaitosten resursseja ja toimintaedellytyksiä sekä kotoutujien mahdollisuuksia opiskella.

Toimintakauden aikana Kansanopistoyhdistys vaikuttaa myös kansanopistojen perusrahoituksen tasoon ja erityistehtävien rahoitukseen. Vaikutamme julkisen talouden suunnitelmaan sekä vuotuisiin talousarvioihin.

Ylläpidämme sivistyspedagogista keskustelua. Toimintakaudella edistämme kansanopistojen sosiaalipedagogisen toimintakulttuurin vahvistumista. Levitämme kohti sosiaalipedagogista toimintakulttuuria vapaassa sivistystyössä -hankkeessa kehitettyä itseopiskelumateriaalia kansanopistojen henkilöstön käyttöön.

Edistämme onnistunutta kestävyysmurrosta kansanopistoissa.

Kansanopistot voivat olla aktiivisesti mukana ekologisesti kestävä ja reilun hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisessa. Tuemme toimintakaudella kansanopistoja siirtymässä kohti hiilineutraaliutta ja ekologisesti kestävä toimintakulttuuria. Osallistumme kestävyttä edistäviin hankkeisiin ja rakennamme aktiivisesti uusia kumppanuuksia. Jaamme hankkeissa kehitettyjä malleja hiilijalanjäljen ja kädenjäljen määrittelyssä, tavoitteiden asettamisessa ja kestävään toimintakulttuuriin siirtymisessä kansanopistokentälle. Käynnistämme kansanopistojen kestävyystiekartan pohjan laadinnan. Osallistumme myös Suomen kestävä kehityksen toimikunnan työhön ja kansallisen kestävä kehityksen tiekartan toimeenpanosuunnitelman laatimiseen ja toteuttamiseen. Tuomme esille kansanopistojen merkitystä kestävä elämäntavan oppimisessa kertomalla esimerkkejä ja kuvaamalla kansanopistojen toiminnan kokonaisuutta.

KANSANOPISTOILLA ON TUNNISTETUT TEHTÄVÄT

Strategiset tavoitteet v. 2023–2026: Osallistumme aktiivisesti sivistyskeskusteluun ja teemme sivistyksen merkitystä tunnetuksi merkityksellisen elämän rakentamisessa. Teemme kansanopistojen koulutuksia tunnetuksi. Vaikutamme siihen, että kansanopistojen koulutus tunnustetaan ja tunnustetaan muissa oppilaitoksissa, työelämässä ja osana suomalaista koulutusjärjestelmää. Vahvistamme vaikuttamistyöllä kansanopistojen koulutustehtäviä ja asemaa suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Huolehdimme siitä, että kansanopistojen koulutus on näkyvästi esillä digitaalisissa ohjauspalveluissa. Vakiinnutamme yhdessä kansanopistojen kanssa Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksen. Vahvistamme kansanopistojen roolia korkeakoulupolulla.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET VUONNA 2023:

Vahvistamme kansanopistojen asemaa sujuvien siirtymien mahdollistajana ja koulutuksen saavutettavuuden lisääjänä.

Yhdistyksen toiminnassa korostuu vuonna 2023 koulutuksen saavutettavuuden edistäminen ja yhdenvertaisten koulutusmahdollisuuksien tukeminen. Kansanopistot voivat tukea merkittävästi suomalaisten koulutustason nostamiseen liittyviä yhteiskunnallisia tavoitteita ja auttaa opintopolkujen kuilujen ylittämisessä. Ne voivat toiminnallaan edistää koulutuksellista tasa-arvoa ja saavutettavuutta. Niillä on erityinen merkitys COVID-19-pandemian jälkeisessä ajassa yksilön kasvun tukemisessa. Toimintakaudella vaikutamme siihen, että kansanopistojen tehtävät suomalaisten koulutustason nostamisessa ja sujuvien siirtymien tukemisessa vahvistuvat.

Toimintakauden aikana vaikutamme siihen, että kansanopistojen asema koulutuspolitiikassa toisen asteen rinnalla vahvistuu. Oppivelvollisuusudistuksen mukaisen Opistovuosi-koulutuksen asemaa vahvistetaan ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen rinnalla. Vaikutamme myös sen rahoitukseen ja toiminnan vakiinnuttamiseen. Osallistumme oppivelvollisuusudistuksen jatkokehittämiseen. Tunnistamme kohderyhmiä, joiden oppimista ja etenemistä koulutuspolulla kansanopistot voisivat tukea. Esimerkkeinä tästä ovat maahanmuuttajanuorten ja toisen polven maahanmuuttajien eteneminen opinnoissa.

Osana oppivelvollisuus uudistuksen vakiinnuttamisen toimia vaikutamme kansanopistojen mahdollisuuksiin järjestää tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta (TUVA).

Edistämme kansanopistojen henkilöstön osaamista oppivelvollisten koulutusten toteuttajina. Vahvistamme henkilöstön taitoja positiivisen pedagogiikan ja hyvinvoinnin tukemisessa. Edistämme henkilöstön osaamista nuorten tuen tarpeen tunnistamisessa ja tukitoimien löytämisessä yhteistyössä alueellisen yhteistyöverkoston kanssa. Osallistumme myös kansanopistojen oppivelvollisille suunnattujen koulutusten opetussuunnitelmaperusteiden kehittämistyöhön yhteistyössä Opetushallituksen kanssa.

Toimintakaudella vahvistetaan kansanopistojen asemaa korkea-asteen koulutuksen toteutumisen tukena. Sivistysvaliokunta (SiVM 19/2021 vp) piti käsittelyssään tärkeänä, että ”joustava pääsy korkeakouluopintoihin turvataan ja korkeakoulutuksen saavutettavuuden lisäämisessä vahvistetaan vapaan sivistystyön roolia korkeakoulujen yhteistyökumppaneina”. Yhdistys esittää uutta kokeilua korkea-asteelle siirtymisen helpottamiseksi ja opintojen keskeyttämisen ehkäisemiseksi. Uudenlaisella koulutusmallilla haetaan ratkaisuja nuorten aikuisten joustavampaan siirtymiseen korkea-asteelle ja siten suomalaisten koulutustason nostamista. Kansanopistot voivat kehittää omaa vaikuttavuuttaan ja toisaalta korkeakouluopintojen saavutettavuutta korkeakouluun valmistavan (Kova) koulutuksen kokeilun avulla. Lisäksi selvitetään korkeakoulupolkuja koulutuksessa aliedustetuille ryhmille sekä osallistutaan korkeakoulutuksen osalta jatkuvan oppimisen uudistukseen.

Vahvistamme kansanopistojen monialaista koulutustehtävää.

Vaikutamme kansanopistojen rooliin ammatillisen koulutuksen ja aikuisten perusopetuksen järjestäjinä. Vahvistamme ammatillista koulutusta järjestävien kansanopistojen keskinäistä vuorovaikutusta ja tuemme uudenlaisten kumppanuuksien löytämisessä. Vaikutamme ammatillisen koulutuksen säädösperustan ja rahoituksen kehittämiseen sekä tutkintojen kehittämistyöhön. Edistämme kansanopistojen kasvatus- ja ohjausalan ammatillisen koulutuksen konseptointia ja tunnettuutta. Osallistumme myös lukiokoulutusta koskevaan kehittämistyöhön.

Lisäämme kansanopisto-opintojen tunnettavuutta ja tunnustamista.

Edistämme toimintakaudella kansanopisto-opintojen tunnustamista ja tunnustamista. Osaamisperusteisuus ja vapaan sivistystyön koulutusten suoritusten rekisteröiminen KOSKI-tietovarantoon tukee osaltaan tätä. Vahvistamme kansanopistojen henkilöstön osaamista osaamisperusteisten koulutusten toteuttamisessa ja konseptoinnissa, oppimisen arvioinnissa sekä osaamisperusteisuuteen liittyvien järjestelmien käytössä osallistumalla hanketyöhön ja viranomaisyhteistyöhön.

Seuraamme jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden kehittämistyötä ja varmistamme kansanopistojen näkyvyyden digitaalisissa palveluissa. Selvitämme rajapintaratkaisuja digitaalisten palveluiden (Opintopolku, Työmarkkinatori) ja kansanopistot.fi-verkkosivujen välillä.

Osallistumme tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksen laajentamiseen tähtäävään työhön siten, että kansanopistojen opinnoista osa voitaisiin tunnistaa viitekehyksessä. Osallistumme myös pienten osaamiskokonaisuuksien tunnistamiseen ja tunnustamiseen tähtäävään opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämistyöhön.

Lisäämme kansanopistojen koulutusten tunnettuutta järjestämällä kansanopistojen koulutustarjontaa esittelevän teemaviikon ja sen yhteydessä virtuaalisen Avoimet ovet kansanopistolla -tempauksen. Toteutamme myös valtakunnallisen webinaarin Opistovuosi-koulutuksesta opinto-ohjaajille. Lisäksi osallistumme valtakunnallisille koulutusalan messuille ja kansanopistojen tunnettuuden kannalta olennaisiin sidosryhmien yhteiskampanjoihin.

KANSANOPISTOT EDISTÄVÄT KAIKKIEN MAHDOLLISUUKSIA OPPIA

Strategiset tavoitteet v. 2023–2026: Vahvistamme kansanopistojen roolia suunnannäyttäjinä elämän merkityksellisyyden, osallisuuden, demokratian ja yhteiskuntarauhan edistämisessä. Vaikutamme siihen, että kaikilla maahan muuttaneilla olisi mahdollisuus oppia kieltä ja kotoutua Suomeen. Vaikutamme kehittämis- ja viestintätöyllä siihen, että kansanopistojen tarjoama koulutus maahanmuuttajille on monipuolista ja se kehittyy toimintaympäristön muutokset huomioiden. Vaikutamme koulutuksen rahoitukseen ja opiskelijoiden toimeentuloon liittyviin säädöshankkeisiin.

Vahvistamme kansanopistojen mahdollisuuksia huolehtia siitä, että kaikilla olisi mahdollisuus oppia perustaitoja ja tulevaisuustaitoja sekä kokea elämän merkityksellisyyttä sivistyksen keinoin.

Vaikutamme jatkuvan oppimisen uudistukseen ja vahvistamme kansanopistojen valmiuksia osallistua siihen.

Tuemme kansanopistojen verkostoitumista ja kumppanuusstrategioiden laatimista.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET VUONNA 2023:

Teemme näkyväksi kansanopistojen roolin osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisessä.

Elämän merkityksellisyys, osallisuus ja demokratia korostuvat kriisiaikoina. Toimintakaudella 2023 osallistumme koulutuspoliittiseen keskusteluun siten, että siinä tunnistetaan kansanopistojen tehtävä koulutuksellisen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäjänä sekä yhteiskuntarauhan, demokratian ja osallisuuden vahvistajana. Vahvistamme myös kansanopistojen henkilöstön osaamista aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja yhdenvertaisuutta tukevassa pedagogiikassa.

COVID-19-pandemian jälkeisessä ajassa korostuu erityisesti mielen hyvinvoinnin edistäminen. Kansanopistoissa tarvitaan erilaisia tukitoimia mielenterveyden edistämiseksi ja opiskelijoiden oppimisen mahdollistamiseksi. Yhdistys osallistuu opiskeluhoitoa koskevan uudistuneen lainsäädännön perusteella tehtävään

kehittämistyöhön siten, että se huomioi kansanopistojen erityispiirteet. Tuemme myös kansanopistojen henkilöstön osaamisen kehittämistä hyvinvointialueiden uudistuvassa opiskeluhoitoa sekä uhkaaviin tilanteisiin, kiusaamis- ja häirintätilanteisiin sekä opistossa ilmenevään päihteiden käyttöön puuttumisessa. Levitämme kansanopistojen ammatillisen koulutuksen hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja opiskelijoiden yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Edistämme kaikkien mahdollisuuksia oppia ja vahvistamme mahdollisuuksia osallistua kansanopisto-opintoihin

Edistämme kaikkien mahdollisuuksia osallistua kansanopisto-opintoihin yhdenvertaisesti ja vaikutamme kansanopistojen yhteiskunnallisiin tehtäviin siten, että yhä useammalla olisi mahdollisuus osallistua kansanopisto-opintoihin maksuttomasti. Yhdistys ottaa kantaa kansanopisto-opiskelijoiden toimeentuloa koskeviin kysymyksiin. Osallistumme myös opintotusetelirahoituksen kehittämiseen ja vaikutamme sen kohdentumiseen. Vaikutamme toimintakaudella käsittelyssä oleviin työttömyysetuudella opiskelua koskeviin säädöksiin.

Vahvistamme perus- ja digitaitojen sekä työelämässä tarvittavien taitojen oppimismahdollisuuksia.

Koulutuspolitiikassa on kiinnitetty huomiota perustaitojen oppimiseen ja siihen, että tutkimusten mukaan maassamme on paljon ihmisiä, joilla on heikot perustaidot ja siten vaikeuksia osallistua yhteiskunnan eri toimintoihin ja työllistyä. Perustaitojen koulutus on nähty erityisesti vapaan sivistystyön oppilaitosten tehtäväksi. Kansanopistoilla on laajaa osaamista perustaitojen oppimisen tukemisesta sekä hakevasta toiminnasta. Kansanopistoyhdistys vaikuttaa toimintakaudella siihen, että kansanopistojen rooli perustaitojen kouluttajana vahvistuu. Osallistumme perustaitoja koskeviin kansallisiin hankkeisiin ja kansalliseen vapaan sivistystyön osaamismerkkijärjestelmän kehittämistyöhön.

Vaikutamme kansanopistojen tehtäviin jatkuvan oppimisen uudistuksessa sekä tunnistamme kansanopistojen henkilöstön osaamistarpeita. Käynnistämme kehittämishankkeen kansanopistojen jatkuvan oppimisen palveluiden kehittämiseksi ja konseptioimiseksi. Hankkeessa pilotoimme uudenlaisia tapoja toteuttaa

hakevaa toimintaa ja tavoittaa erityisesti koulutuksessa aliedustettuja ihmisiä.

Ammatillisen koulutuksen kehittämisessä osallistumme tutkintojen uudistamistyöhön sekä tuemme kansanopistojen ammatillisen koulutuksen uudistumista vastaamaan erilaisiin jatkuvan oppimisen tarpeisiin.

Keskeistä on myös vaikuttaa opiskelijoiden mahdollisuuksiin osallistua opintoihin sekä opintomaksujen että toimeentulon sitä estämättä.

Osallistumme kotoutumispalveluiden kehittämiseen ja vaikutamme maahanmuuttaneiden koulutusmahdollisuuksiin.

Maahanmuuttajakoulutuksen vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmää on kehitetty viime vuosina. Myös kotoutuslainsäädäntö on muutoksessa. Vaikutamme tulevalle toimintakaudella kansanopistojen rooliin ja tehtäviin maahanmuuttajakoulutuksen toteuttajina. Koulutuspolitiikassa pidämme keskeisenä, että kaikilla olisi mahdollisuudet oppia suomen/ruotsin kieli ja aidosti osallistua suomalaiseen yhteiskuntaan. Vaikutamme edelleen kotoutumista ja vastaanottoa koskevaan lainsäädännön kehittämistyöhön ja uudistuvan kotoutuslainsäädännön jalkauttamiseen kansanopistojen toimintaan. Tuemme kansanopistoja vuonna 2022 uudistuneen rahoitusmallin edelleen kehittämisessä. Vaikutamme kotoutumisajan ylittäneiden opiskelumahdollisuuksiin, koulutuksen rahoitukseen sekä opiskelijan toimeentuloa koskevaan lainsäädäntöön. Kansanopistojen maahanmuuttajakoulutuksen tarjonta on hyvin laajaa. Teemme yhdessä opistojen kanssa maahanmuuttajille suunnattujen kieli- ja kulttuurikoulutusten konseptointia ja edistämme sen tunnettuutta. Uudistuvan kotoutumisen työnjaon myötä tuemme kansanopistojen kumppanuutta kuntien kanssa sekä hyvinvointialueilla.

Kansanopistot ovat ottaneet vastaan Ukrainasta sotaa pakenevia ja käynnistäneet asettautumisen tueksi koulutuksia ja muuta toimintaa. Tähän tehtävään on myös kohdennettu vapaalle sivistystyölle rahoitusta. Vaikutamme toimintakaudella Ukrainan pakolaisten mahdollisuuksiin opiskella Suomessa, kansanopistoissa järjestettävän koulutuksen rahoitukseen ja kokoamme koulutusten toteutusmalleja.

KANSANOPISTOVERKOSTO ON VAHVA

Strategiset tavoitteet v. 2023–2026: Vaikutamme siihen, että kansanopistoilla on ennakoitava ja monialaisuuden huomioiva rahoitus. Vaikutamme ennaktoivasti kehittyvään koulutuslainsäädäntöön ja huolehdimme siitä, että kansanopistot ovat mukana keskeisissä koulutuspoliittisissa uudistuksissa. Viemme eteenpäin jäsenten havaitsemia säädosmuutostarpeita.

Tuemme kansanopistojen uudistumiskykyä siirtymässä koronaepidemian jälkeiseen aikaan. Seuraamme kansanopistojen elinvoimaisuutta ja toimintakyvyn kehittymistä. Edistämme hyviä toimintatapoja säännösten noudattamisessa.

Vahvistamme kansanopistoliikkeen yhtenäisyyttä ja yhteisöllisyyttä. Toimintamme perustuu jatkuvaan vuorovaikutukseen opistokentän kanssa. Tuemme osaamisen jakamista ja yhteistä oppimista kansanopistojen välillä. Vahvistamme kumppanuutta kansanopistojen ylläpitäjayhteisöjen kanssa.

Vahvistamme yhteistä identiteettiä kasvattamalla kansanopistojen tunnettuutta. Vuoteen 2025 mennessä Kansanopistot-brändi on otettu käyttöön suuressa osassa kansanopistoissa.

Kehitämme kansanopistojohtamista yhteisten toimintatapojen, sivistyspedagogiikan ja yhteisöllisyyden edistämiseksi.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET VUONNA 2023:

Vaikutamme kansanopistojen toimintaedellytyksiin sekä uudenlaisiin tapoihin toteuttaa koulutusta.

Edistämme toiminnallamme kansanopistoverkoston toipumista COVID-19-pandemiasta ja tuemme kansanopistojohdon osaamisen kehittymistä. Yhdistyksen tärkeä tehtävä on edistää kansanopistokentän yhteyttä ja yhtenäisyyttä.

Kansanopistojen vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmää on uudistettu maahanmuuttajakoulutuksen ja oppivelvollisille suunnatun koulutuksen osalta. Näihin yhteiskunnallisiin tehtäviin on kohdennettu myös lisärahoitusta. Kansanopistoyhdistys vaikuttaa toimintakaudella edelleen siihen, että yhteiskunnallisiin tehtäviin saatava rahoitus on riittävä. Vaikutamme myös kansanopistojen kokonaisrahoituksen tasoon ja opistojen valmiuksiin uudistaa tehtäväänsä maahanmuut-

tajakoulutuksen opiskelijaviikkojen siirryttyä kokonaisuudessaan erillisrahoituksen piiriin.

COVID-19-pandemialla on ollut laajoja vaikutuksia kansanopistojen toimintaan. Vaikutamme kansanopistojen rahoitukseen siten, että rahoituksessa huomioidaan COVID-19-pandemian vaikutukset kansanopistojen toimintaan ja talouteen. Tämä huomioidaan vaikuttaessa valtion talousarvioon ja lisätalousarvioihin. COVID-19-pandemia on myös muuttanut kansanopistojen koulutusten toteutustapoja ja vaikuttanut opiskelijoiden odotuksiin. Kansanopistoilta odotetaan myös aiempaa enemmän yhteistyötä työelämän kanssa ja työssä olevien ihmisten oppimistarpeisiin vastaamista. Selvitämme tarpeita vapaan sivistystyön säädösten kehittämiselle ja mallinamme mahdollisten muutosten vaikutuksia. Kansanopistojen vahvuutena on laaja verkosto ja monialaisuus koulutuksen järjestäjinä. Vaikutamme toimintakaudella myös ammatillista koulutusta, aikuisten perusopetusta ja lukiokoulutusta koskeviin säädöshankkeisiin ja kehittämistyöhön.

Vahvistamme kansanopistojen henkilökunnan osaamista ja rakennamme yhteisyyttä.

Kansanopistoyhdistyksen tehtävänä on edistää kansanopistojen henkilöstön osaamista. Vuonna 2023 tuemme kansanopistojen rehtoreiden osaamista ja tietoperustaa kansanopistojohtamiseen liittyvissä asiantuntemusalueissa sekä kykyä kehittää omaa osaamistaan. Kokoamme kansanopistojohtamisen mentoriverkoston rehtoreiden verkostoitumisen ja perehtymisen tueksi. Edistämme opistojen talous- ja hallinto-osaamista, jotta erilaisiin tiedonkeruuihin perustuva valtionosuusjärjestelmä voisi toimia mahdollisimman hyvin ja talouden ennakoitavuus kehittyisi kansanopistoissa. Vahvistamme kansanopistojen johdon ja taloushenkilöstön talouden ennakointi- ja raportointiosaamista järjestämällä työpaikkoja sekä edistämällä yhteistyötä viranomaisten kanssa. Laadimme kansanopistojen hyvän hallinnon ohjeistuksen päivityksen siten, että se huomioi muutokset toimintaympäristössä ja lainsäädännössä.

Kansanopistojen taustayhteisöt ovat voimavara yhdistyksen vaikuttamistyölle, viestinnälle ja kansanopistojen osaamisen kehittämiselle. Vahvistamme toimintakaudella kumppanuutta kansanopistojen ylläpitäjäyhteisöjen kanssa sidosryhmäyhteistyöllä ja viestinnällä.

Kansanopistoverkostossa on monenlaista osaamista. Tuemme osaamisen jakamista ja yhteistä oppimista kansanopistojen välillä toteuttamalla yhteisiä koulutuksia sekä ajankohtais- ja vertaisoppimistilaisuuksia.

Lisäämme myös kansanopistokentän osaamista ja vuorovaikutusta yhdistyksen ja kansanopistojen välillä kokoamalla työryhmiä, jotka paneutuvat opistotyön ajankohtaisasioihin. Yhdistyksessä toimii myös ruotsinkielisten opistojen kehittämisryhmä. Yhteisten kokoontumisten avulla tuemme myös suomen- ja ruotsinkielisten opistojen yhteistyötä.

Tuemme kansanopistojen henkilöstön työtä antamalla opistotyöhön liittyvää neuvontaa ja ohjausta. Lisäksi ylläpidämme kansanopistojen henkilöstölle suunnattuja extranet-ympäristöjä, joissa tiedotamme opistojohtoa ajankohtaisista asioista.

Teemme kansanopistoja tutuksi.

Kansanopistoyhdistys on tehnyt vuosina 2021–2022 kansanopistojen yhteistä puhuntaa ja ilmettä uudistavaa brändityötä. Sen tarkoituksena on kirkastaa mielikuvaa kansanopistoista, lisätä kansanopistojen tunnettuutta ja tukea kansanopistoverkoston yhtenäisyyttä. Vuonna 2023 jalkautamme Kansanopistot-brändiä käyttämällä Kansanopistoyhdistyksen kansanopistoja koskevassa viestinnässä Kansanopistot-brändi-ilmettä ja auttamalla opistoja ottamaan brändi-ilmettä käyttöön omissa viestintäkanavissaan. Toteutamme yhdessä kansanopistojen kanssa myös brändi-ilmeen mukaisia infokampanjoita kansanopistoista eri teemoilla sosiaalisen median kanavilla sekä laadimme kuvapankin opistojen yhteiseen käyttöön.

Toteutamme edelleen kansanopistojen opintotarjonnasta opintojulkaisun ja levitämme sitä opinto-ohjaajille ja nuoria ohjaaville viranomaistahoille. Julkaisemme kuukausittaisen uutiskirjeen yhdistyksen jäsenten kansanopistojen henkilöstölle ja johtokunnan jäsenille. Ylläpidämme Kansanopistot.fi -verkkosivuja ja koulutushakukonetta. Motivoimme kansanopistojen henkilöstöä käyttämään aktiivisesti Kansanopistot-tietokantaa omasta koulutustarjonnasta tiedottamisessa.

Osallistumme kansanopistojen pohjoismaiseen vaikuttamis- ja kehittämistyöhön.

Osallistumme pohjoismaiseen yhteistyöhön ja edistämme kansanopistojen välistä yhteistyötä Pohjoismaissa ja Itämeren alueella. Toimimme Pohjoismaisen Kansanopistoneuvoston (NFR) puheenjohtajamaana ja järjestämme kansanopistojen huippukokouksen Helsingissä huhtikuussa 2023. Osallistumme yhdessä muiden pohjoismaisten kansanopistojärjestöjen kanssa strategisen Erasmus+ -kumppanuushankkehakemuksen valmisteluun tavoitteena vahvistaa nuorten demokraattista sivistystä ja osallistumista Pohjoismaissa sekä Euroopassa.

Talousarvioesitys vuodelle 2023

	Budjetti v.2023	Toteutunut v.2021	Budjetti v.2021	Toteutunut v. 2019
Järjestötoiminta				
Tuotot	12 000 €	9 179,6 €	10 000 €	15 675,8 €
Palkat, palkkiot, muut henkilökulut	-125 000 €	-109 077,63 €	-111 000 €	-113 707 €
Muut toimintakulut	-22 000 €	-21 144 €	-30 000 €	-32 378 €
Järjestötoiminta yhteensä	-135 000 €	-121 042 €	-131 000 €	-130 410 €
Kehittämis- ja koulutustoiminta				
Tuotot	25 000 €	17 620 €	22 500 €	31 460 €
Palkat, palkkiot, muut henkilökulut	-60 000 €	-31 464 €	-55 000 €	-44 264 €
Muut toimintakulut	-25 500 €	-10 291 €	-26 500 €	-36 237 €
Kehittämistoiminta yhteensä	-60 500 €	-24 135 €	-59 000 €	-49 042 €
Hallinto				
Tuotot		1 320 €		
Palkat, palkkiot, muut henkilökulut	-12 000 €	-17 535 €	-13 000 €	-11 610 €
Muut toimintakulut	-10 000 €	-15 402 €	-15 000 €	-16 568 €
Hallinto yhteensä	-22 000 €	-31 617 €	-28 000 €	-28 178 €
Viestintä				
Tuotot	2 000 €	6 042 €	0 €	0 €
Palkat, palkkiot, muut henkilökulut	-50 000 €	-23 619 €	-50 000 €	-38 583 €
Muut toimintakulut	-31 000 €	-45 001 €	-36 000 €	-64 330 €
Tiedotus yhteensä	-79 000 €	-62 579 €	-86 000 €	-102 912 €
Toimisto- ja yhteiset henkilökulut				
Tuotot	20 000 €	18 443 €	18 000 €	19 364 €
Palkat, palkkiot, muut henkilökulut	-40 000 €	-21 990 €	-18 000 €	-15 277 €
Muut henkilöstökulut	-14 000 €	-16 688 €	-15 000 €	-13 360 €
Toimistokulut/ostetut henkilöstöpalvelut	-70 000 €	-72 329 €	-91 000 €	-110 634 €
Toimisto- ja yhteiset henkilökulut yht.	-104 000 €	-66 494 €	-106 000 €	-119 907 €

	Budjetti v.2023	Toteutunut v.2021	Budjetti v.2021	Toteutunut v. 2019
Kansainvälinen toiminta				
Tuotot	9 000 €	4 770 €	500 €	1 621 €
Kulut	-14 000 €	-6 400 €	-7 000 €	-11 135 €
Kansainvälinen yhteensä	-5 000 €	-1 630 €	-6 500 €	-9 514 €
Projektit				
Tuotot	29 000 €	63 901 €	80 000 €	153 368 €
Palkat, palkkiot, muut henkilökulut	-22 000 €	-35 238 €	-33 000 €	-44 407 €
Muut toimintakulut	-11 000 €	-39 178 €	-50 500 €	-124 313 €
Projektit yhteensä	-4 000 €	-10 515 €	-3 500 €	-15 351 €
Poistot	-2 000 €		-1 000 €	-2 728 €
Poistot yhteensä	-2 000 €	-1 833 €	-1 000 €	-2 728 €
Varsinainen toiminta yhteensä	-411 500 €	-319 845 €	-421 000 €	-458 043 €
Varainhankinta				
Jäsenmaksut	295 000 €	295 000 €	295 000 €	297 190 €
Muut tulot	20 000 €	7 500 €	30 000 €	25 000 €
Kulut	-12 000 €	-5 378 €	-5 000 €	-7 722 €
Varainhankinta yhteensä	303 000 €	297 122 €	320 000 €	314 468 €
Kulujäämä	-108 500 €	-22 722 €	-101 000 €	-143 575 €
Toiminnan tulos	-108 500 €	-22 722 €	-101 000 €	-143 575 €
Yleisavustus				
Toiminta-avustus	110 000 €	109 000 €	102 000 €	102 000 €
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	1 500 €	86 278 €	1 000 €	-41 575 €
Tilinpäätössiirrot				
Varaston muutos	-1 500 €	-3 260 €	-1 000 €	362 €
Tilikauden tulos	0 €	83 018 €	0 €	-41 213 €

Hallituksen esitys uusiksi säännöiksi

Sivu: 1(3)

Säännöt:

1 § Nimi, kotipaikka ja tarkoitus

Yhdistyksen nimi on Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry. ja sen kotipaikka on Helsinki.

Yhdistyksen kielenä ovat suomi ja ruotsi. Pöytäkirja ja rekisteröintikielenä on suomi.

Yhdistyksen tarkoituksena on kansanopistojen toiminnan edistäminen sekä edunvalvonta- ja yhteistyöjärjestönä toimiminen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys edistää opistojen yhteistyötä, järjestää kokouksia ja koulutustilaisuuksia, tekee kehittämis- ja viestintätöitä sekä osallistuu kansainväliseen toimintaan.

Yhdistys voi toimintansa tukemiseksi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja sekä järjestää asianmukaisella luvalla arpajaisia ja rahankeräyksiä.

2 § Jäsenet; hyväksyminen, eroaminen, jäsenmaksu

Yhdistyksen jäseneksi voidaan hyväksyä oikeuskelpoinen yhteisö, joka ylläpitää kansanopistoa. Jäsenyhteisöä edustaa yhdistyksen kokouksessa jäsenyhteisön valtuuttama henkilö.

Yhdistys voi kutsua kunniajäseniksi henkilöitä, jotka ovat ansiokkaasti toimineet sen tarkoituksen hyväksi.

Hallitus hyväksyy jäsenet. Jäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallitus voi erottaa jäsenen, joka toimii yhdistyksen tarkoitusta vahingoittavalla tavalla tai laiminlyö velvollisuutensa yhdistystä kohtaan.

Jäseniltä perittävän vuotuisen jäsenmaksun suuruudesta päättää yhdistyksen syyskokous.

3 § Hallitus, päätösvaltaisuus, erovuoroisuus, vaalit, toimihenkilöt

Yhdistyksen hallitukseen kuuluu syyskokouksessa valitut puheenjohtaja ja kaksitoista varsinaista jäsentä, joista kaksi tulee valita ruotsinkielisten kansanopistojen piiristä.

Puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten toimikausi on kolme valintaa seuraavaa kalenterivuotta. Puheenjohtajan vaali käydään joka kolmas vuosi. Hallituksen jäsenistä neljä on vuosittain erovuorossa.

Hallitus valitsee keskuudestaan ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan, joiden toimikausi kestää jäsenen toimikauden päättymiseen tai muusta syystä hallituksesta eroamiseen asti.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään seitsemän jäsentä on

läsna puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja heidän joukossaan. Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet lasna olevista hallituksen jäsenistä. Puheenjohtajan mielipide ratkaisee äänten mennessä tasan, vaaleissa kuitenkin arpa.

Hallitus asettaa avukseen keskuudestaan viisijäsenisen työvaliokunnan, jolla on hallituksen antamat valtuudet. Hallitus voi asettaa työryhmiä erityistehtäviä varten.

Johtosäännöllä määritellään hallituksen, sen työvaliokunnan, eri toimielinten ja yhdistyksen johtavien toimihenkilöiden asema ja valtuudet. Hallitus ottaa ja erottaa yhdistyksen toimihenkilöt.

Hallitus voi päättää yhdistyksen omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä.

4 § Yhdistyksen nimen kirjoittaminen

Yhdistyksen nimen kirjoittavat puheenjohtaja tai jompikumpi varapuheenjohtajista, joku heistä yhdessä toiminnanjohtajan tai hallituksen määräämän toimihenkilön kanssa.

5 § Tilit ja tilintarkastus

Yhdistyksen tilikautena on kalenterivuosi. Tilinpäätös asiakirjoineen on annettava tilintarkastajalle viimeistään kuukausi ennen kevätkokousta. Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan toimikausi on valintaa seuraava kalenterivuosi.

6 § Yhdistyksen kokousten koollekutsuminen

Yhdistyksen kokoukset kutsuu koolle hallitus. Kokouskutsu on toimitettava jäsenille sähköpostitse aikaisintaan 3 kuukautta ja viimeistään 2 viikkoa ennen kokousta.

7 § Yhdistyksen kokoukset, äänioikeus

Yhdistyksen kevätkokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä maaliskuu-toukokuun välisenä aikana.

Yhdistyksen syyskokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä syys-marraskuun välisenä aikana.

Ylimääräinen kokous pidetään, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta ilmoittamaansa asiaa varten kirjallisesti pyytää. Kokous on kutsuttava viikon kuluessa pyynnön esittämisestä.

Yhdistyksen kokouksissa on jokaisella jäsenyhteisön valtuuttamalla edustajalla yksi ääni.

Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa arpa. Vaalit on toimitettava suljetuin lipuin, jos joku kokouksen äänivaltaisista osanottajista sitä pyytää.

8 § Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) Kokous avaaminen.
- 2) Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat.
- 3) Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
- 4) Esitetään tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastajan lausunto.
- 5) Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta.
- 6) Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille.
- 7) Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut ja kokoukselle esitetyt asiat.

Yhdistyksen syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) Kokous avaaminen.
- 2) Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat.
- 3) Päätetään jäsenmaksun suuruus.
- 4) Vahvistetaan toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle kalenterivuodelle.
- 5) Valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet sääntöjen 3§:n mukaisesti.
- 6) Valitaan tilintarkastaja ja varatilintarkastaja.
- 7) Valitaan vaalivaliokunta, johon kuuluu enintään viisi jäsentä.
- 8) Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut ja kokoukselle esitetyt asiat. Jokainen jäsenyhteisö voi saada yhdistyksen toiminnan kannalta merkittäväksi katsomansa asian yhdistyksen kokouksen päätettäväksi. Asian saattaminen kokouksen päätettäväksi edellyttää, että asia perusteineen on saatettu hallituksen tietoon 4 viikkoa ennen yhdistyksen kokousta.

9 § Yhdistyksen purkautuminen

Yhdistyksen purkautuessa käytetään yhdistyksen varat yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Yhdistyksen tullessa lakkautetuksi käytetään sen varat samaan tarkoitukseen.

Jäsenet, vuosikokous, yhdistyksen toimisto ja hallinto

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:ssä oli toimintakaudella 10/2020–09/2022 **jäseninä** 74 kansanopistojen ylläpitäjäyhteisöä.

Yhdistyksen kutsuttuina **kunniajäseninä** olivat toimintakauden aikana seuraavat, kansanopistotyössä erityisen ansioituneet henkilöt:

Björkstrand, Gustav, docent
Lehtinen, Veli, yhteiskuntatieteiden maisteri
Fagerlund, Sten-Erik, rektor
Lipasti, Esa, opetusneuvos
Gustafsson, Jukka, kansanedustaja
Pietikäinen, Margareta, rektor
Isohookana-Asunmaa, Tytti, dosentti
Tiensuu, Kyllikki, dosentti
Kiuru, Sakari, pääjohtaja
Tuomisto, Jukka, professori
Kauppinen, Liisa, järjestöneuvos
Vihriälä, Jukka, valtiopäiväneuvos
Launonen, Eva, rehtori

Yhdistyksen **kunniapuheenjohtajana** toimintakauden aikana oli opetusneuvos Ville Marjomäki.

Yhdistyksen hallitus myönsi opistojen ylläpitäjien hakemuksesta toimintakauden aikana (10/2020–9/2022) **13 kunniamerkkiä** ansiokkaasta toiminnasta kansanopistotyön hyväksi sekä **23 kultaista ansiomerkkiä**, **52 hopeista ansiomerkkiä** ja **75 pronssista ansiomerkkiä**. Kultainen ansiomerkki voidaan myöntää vähintään 30 vuotta, hopeinen vähintään 20 vuotta ja pronssinen vähintään 10 vuotta ansiokasta kansanopistotyötä tehneille opistojen työntekijöille.

Kansanopistoyhdistyksen **vuosikokous** pidettiin 29.9.2021 klo 15.00–16.34 Mikkelissä Suomen Nuorisopistolla. Koronavirusepidemian vuoksi yhdistyksen hallituksen vahva suositus oli, että vuosikokoukseen osallistutaan etäyhteyksin. Kokoukseen osallistui 28 yhteisöjäsenien valtuuttamaa edustajaa. Suomen Kansanopistoyhdistyksen nykyisten sääntöjen mukaisesti yhdistyksen jäsenyhteisöä voi yhdistyksen kokouksessa

edustaa jäsenyhteisön valtuuttama henkilö (2§). Jäsenyhteisön valtuuttamalla edustajalla on yksi ääni (7§).

Vuonna 2021 yhdistyksen **tilintarkastajana** on ekonomi, KHT Asko Vuorenalusta (varalla KHT Hannu Riippi) ja **toiminnantarkastajana** liiketoimintajohtaja Tapio Tähtinen (varalla FT Aaro Harju).

TOIMISTO

Yhdistyksen palveluksessa ovat toimintakaudella työskennelleet:

toiminnanjohtaja (23.5.2021 saakka ja 21.3.2022 alkaen) Tytti Pantsar
vt. toiminnanjohtaja (31.1.–31.3.2022) Aki Ojakangas
toiminnanjohtaja (9.8.2021–19.1.2022) Minna Nieminen
suunnittelija (26.9.2021 saakka) ja
koordinaattori (27.9.2021 alkaen) Anni Henricson
koordinaattori (26.9.2021 saakka) Mirka Råback
suunnittelija (8.11.2021 alkaen) Erja Veivo
projektisihteeri (31.12.2020 saakka) Raakel Saarinen
harjoittelija (1.4.–30.6.2021) Melina Rauhalta
järjestösihteeri (26.4.–4.5.2021) Karita Kulmala
järjestösihteeri (18.10.2021 alkaen) Noora Pesonen

HALLITUS 2022

Puheenjohtaja:

Helena Ahonen, rehtori, STEP-koulutus

Varapuheenjohtajat:

Henrik Grönroos, rektor, Västra Nylands folkhögskola
Jaana Laitila, rehtori, Alkio-opisto

Jäsenet:

Ulla Huhtilainen, rehtori, Joutsenon Opisto
Sirkka Hokkanen, vararehtori, Karstulan Evankelinen Opisto
Juha Kaivola, pedagoginen rehtori, Turun kristillinen opisto
Tatja Karvonen, rehtori, Peräpohjolan Opisto
Ari-Pekka Lundén, rehtori, Kiljavan opisto
Teijo Mathlin, rehtori, Helsingin Evankelinen Opisto

Kyösti Nyyssölä, rehtori, Etelä-Pohjanmaan Opisto
Jukka Palola, rehtori, Jämsän Kristillinen Kansanopisto
Sara Riska, vararehtori, Norrvalla folkhögskola
Jukka Tammissuo, rehtori, Suomen Nuoriso-opisto

Esittelijä:

toiminnanjohtaja Tytti Pantsar (alkaen 21.3.2022)

Sihteeri:

koordinaattori Anni Henricson

VAALIVALIOKUNTA 2022

rehtori Pauliina Kalanti, Kanneljärven opisto,
puheenjohtaja (4.8.2022 saakka)
rehtori Petri Pullinen, Lahden kansanopisto,
varapuheenjohtaja (puheenjohtajana 8.8.2022–)
rektor Tom Hansen, Kronoby folkhögskola
rehtori Marja Kallioniemi, Kankaanpään opisto
rehtori Helena Ahonen, Kainuun opisto
rehtori Niko Rantanen, Kalajoen kristillinen opisto

TYÖVALIOKUNTA 2022

Puheenjohtaja:

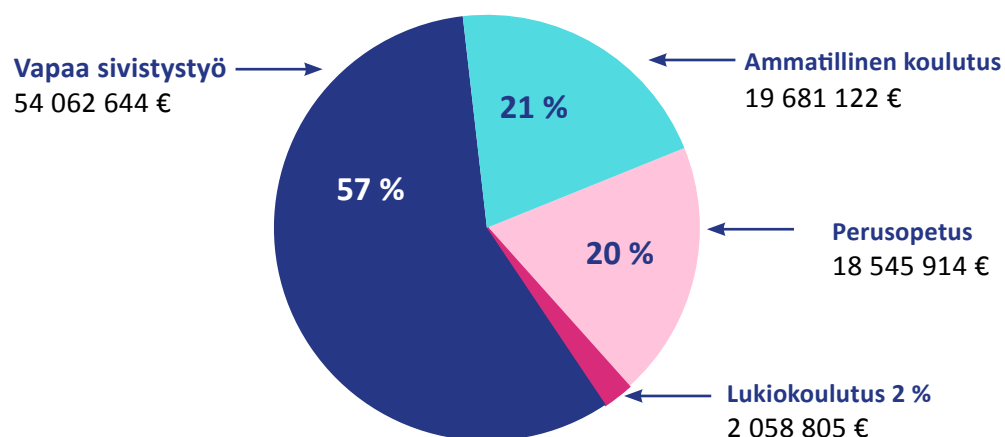
Helena Ahonen STEP-koulutus

Jäsenet:

Henrik Grönroos, Västra Nylands folkhögskola
Jaana Laitila, Alkio-opisto
Ari-Pekka Lundén, Kiljavan opisto
Juha Kaivola, Turun kristillinen opisto

Valtionosuudet 2022

Yhteensä 94 348 485 €

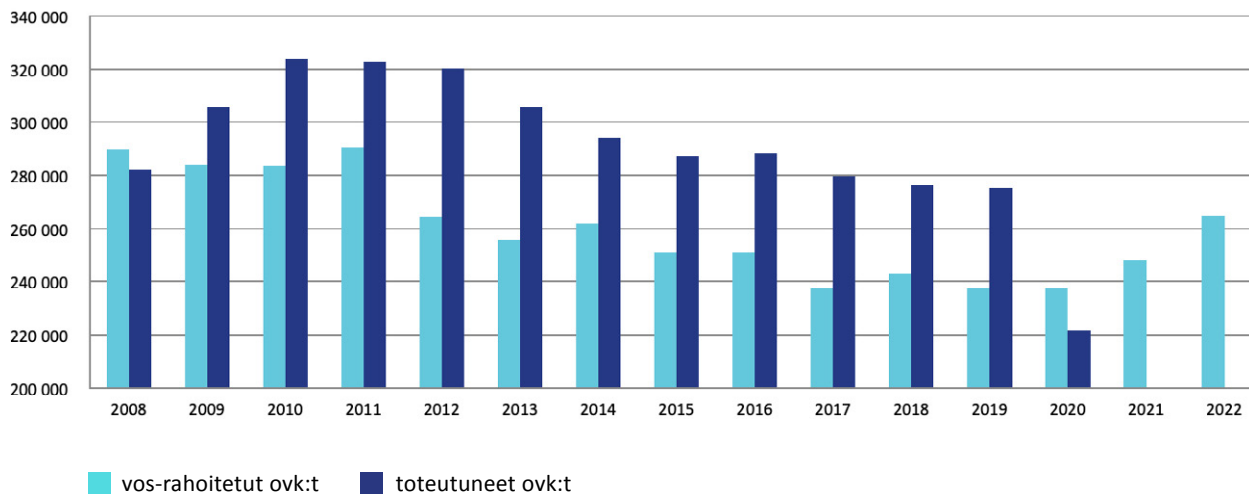

Kansanopistojen avustusmäärärahat ja valtionosuudet, euroa

Vuosi	Opintotesteli-avustukset	Nuorisotakuun opintotesteli-avustukset maahanmuuttajanuorten koulutukseen	Muut opintotesteli-avustukset	Lake-avustukset	Ylimääräiset avustukset	Rakenteellisen kehittämisen avustukset	Määrärahat yhteensä	Vapaan sivistystyön valtionosuudet
2012	1 200 000	-		950 000	150 000	200 000	2 500 000	47 831 774
2013	780 000	1 090 000		1 150 000	350 000	-	3 370 000	47 573 089
2014	780 000	1 100 000		750 000	150 000	400 000	3 180 000	47 460 271
2015	780 000	1 100 000		-	50 000	400 000	2 330 000	45 927 207
2016	1 220 000	1 100 000		100 000	50 000	400 000	2 870 000	46 121 100
2017	1 196 000	1 040 000		-	150 000 ¹	336 000	2 722 000	42 706 340
2018	1 016 000	1 040 000	3 494 000 ²	-	50 000	100 000	5 700 000	47 459 607
2019	1 060 000	1 040 000		-	50 000	50 000	2 206 000	46 954 841
2020	1 066 000	1 040 000	3 426 000 ³	-	6 157 926 ⁴		11 683 926	47 051 526
2021	1 066 000	1 040 000	946 000 ⁵	-	2 559 400	50 000	5 661 400	50 001 229
2022	1 066 000	-	-	-	112 000	50 000	1 228 000	54 062 644

Lähde: Opetushallitus (määrärahat) ja Valtion budjetti (valtionosuudet).

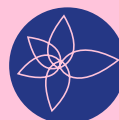
Opiskelijaviikkojen kehitys vuosina 2007–2022

Lähde: Opetushallitus

Kansanopistojen opiskelijamäärät 2019, 2020 ja 2021

	2019	2020	2021
Vapaa sivistystyö	83 665	38 789	41 411
josta yli 8 viikkoa kestäneiden koulutusten opiskelijamäärä	12 632	1 838	9 923
Aikuisten perusopetus	1 962	1 838	1 903
Opistovuosi-koulutus			514
Kymppiluokka	320	308	316
Ammatillinen koulutus	3 022	2 821	3 035
Lukiokoulutus	271	78	244

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

Kansanopistokokous 28.–29.9.2022

› Västra Nylands folkhögskola

Keskiviikko 28.9.

- 11.00 Lounas, valtakirjojen tarkastus
- 12.30 **Tervetuloa Kansanopistokokoukseen**
puheenjohtaja Helena Ahonen, Kansanopistoyhdistys
varapuheenjohtaja Henrik Grönroos, Kansanopistoyhdistys
- 12.45 **Kansanopistojen tulevaisuudet, muutoskyky ja visio 2035**
Inspiroiva herättely tulevaisuusajatteluun. Yhteistä visiotyöskentelyä.
futuristi Niko Herlin ja strategi Kirsi Kostia, Great Minds Oy
- Folkhögskolornas framtider, förändringskompetens och vision 2035**
En inspirerande taltur om framtidsänk. Visionarbete i grupper.
futurist Niko Herlin och strateg Kirsi Kostia, Great Minds Oy
- 14.15 Kahvitauko ja valtakirjojen tarkastus
- 15.00 **Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n vuosikokous**
Tutustuminen Västra Nylands folkhögskolaan
Vuosikokouksen päättymisen jälkeen tutustuminen opistoon ja kävelykierros kampuksella.
Hedelmiä tarjolla.
- 19.30 Illallinen

Torstai 29.9.

- 7.45–9.00 Aamiainen opistolla majoittuville
- 9.10 **Päivän avausanat**
- 9.20 **Kuinka saamme kaikki mukaan jatkuvan oppimisen äärelle?**
projektipäällikkö Milma Arola, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus
- 9.45 **Pohjoismainen yhteistyö ja pohjoismaisten kansanopistojen tulevaisuusnäkymät**
rehtori ja NFR:n hallituksen edustaja Jukka Palola, Jämsän kristillinen kansanopisto
Videotervehdys Ruotsin, Norjan ja Tanskan kansanopistoista
- 10.30 Kahvitauko
- 11.00 **Kansanopistojen tulevaisuudet -Delfoi-kyselyn vastauksia**
koulutussuunnittelija Jukka Tikkanen, Otavan Opisto
- 11.30 **Kansanopistojen vaihtoehtoiset tulevaisuusnäkymät**
Käytännön työkalut tulevaisuuden ennakointiin. Työskentelyä vaihtoehtoisten tulevaisuuksien kartoittamiseen ja oman tulevaisuuden tekemiseen.
futuristi Niko Herlin ja strategi Kirsi Kostia, Great Minds Oy
- Folkhögskolornas alternativa framtidsutsikter**
Konkreta verktyg för framsyn, grupparbete kring kartläggning av alternativa framtiderna och hur man möjliggör sin egen framtid.
futurist Niko Herlin och strateg Kirsi Kostia, Great Minds Oy
- 13.15 **Päätössanat**
- 13.30 Lounas